Ն. 903 1888 ՄԱՅԻՍ 25 ՉԱՐՇԸՆՊԻՀ 1305 ՐԱՄԱԶԱՆ 26 ՑՆՕՐՑԻՒՆՃԻ ՍԷՆԷ

40 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

40 ՓԱՐԱ

ՓՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՆԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

ԱՊՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 ամսէ	6 ամսէ	3 ամսէ
ՍԹԱՄՊՕԼ	200 ղշ.	105 ղշ.	55 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	

Մէճմուէյէ 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Իլքնճի, 2նճի վէ 3նճի սահիֆէ [illegible] ղրշ. 6
Դէօրտնճիւ սահիֆէ 1ին 10ը. հս. » 3
Մէվատտը նաֆիայա տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ աէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր։

Իտարէխանէսի, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր։ Քեաֆֆէի մէվատտ հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՑՕԳՐԱՆ ՃՈՎՀԷԼԷԿԵԱՆ միւրաճաաթ օլունա։

ԽԻՒՆԼԻՒԶ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Մէմալիքը մահրուսէի Շահանէնին աահր ճիհէթլէրինտէն Պուլկարիսթանա կիտէճէք օլան հէր նէվ մահսուլաթ վէ մամուլաթ վէ էշեաի թաժիրիյէտէն ալընմագտա օլան 100.տէ 8 խիւրաճաթ ըեսմը կէօմիւրիւկ-նին 100տէ 1է թէնզիլինէ իրատէի Սէնիյէ սատուր իթթիկի Բուռուսիաթ էմանէթը ալիյէսինտէն պիլճիւմլէ մէմուրինը բուսումիյէյէ իշար պույրուլմուշ տըր։

* *

Սօֆիատան եազըլըրըլնա կէօրէ, Պուլկարիսթան հիւքիւմէթի Բարիզ սէրկիսի ումումիյէսինէ իշթիրաքա հազըրլանըյօր իմիշ։

Մալիյէ Նազըրը' Բարիզ սէրկիսինէ կէօնտէրիլէճէք էշեայը ճէմ վէ թանզիմ իթմէք իւզրէ պիր գոմիսիօն մախսուս թէշքիլ իտէճէք տիր։

Պուլկարիսթանտան կէօնտէրիլէճէք էշեա' շարապ, գուրու էրիք, կիւլ եաղը վէ թիւթիւն մահսուլաթը տըր։ Պուլկար մամուլաթը օլան շայագ վէ սաիր շէյլէր տախի կէօնտէրիլէճէք տիր։ Պուլկարիսթան էմալէթինին մահսուլ վէ մամուլաթը պիրինճի տէֆա օլարագ Եվրոպաա պիր սէրկիյէ վազ օլունաճագ տըր։

* *

Պուլկարիսթան Միլլէթ Պանգասընըն հիսսէ թէէմինինտէ 2,600,000 ֆրանգ սէրմայէսի օլտուղը հալտէ, իքի սէնէտէն պէրու ճէրէյան իտէն մուամէլաթընըն նէթիճէսի օլարագ էլէճէ մէզքիւր պանգանըն սանտըղընտա անճագ 300,000 ֆրանգ պուլունտըղը, վէ հիւքիւմէթին մահսուլաթըն տէրանպար խուլլէսինէ գատար Թամլը մուամէլէ իթմէք իւզրէ մէզքիւր պանգայա էմր վէրմէսի տէ պու հալին նէթիճէսի օլտուղը Մանէէր եազըյօր։

Կազէթայի մէզքիւրըն պէյանընա կէօրէ, ըէիսը վիւքէլա Մ. Սթամպուլօֆըն իշլէրի' Միլլէթ Պանգասընըն մուամէլաթը կիպի ֆէնա պիր հալտէ օլմայըպ, մումաիլէյհ' ախիրէն տախի Շումնու ճիվարընտա վագը Թօպրագ նամ մահալտէ պիր չօգ արազի իշթիրա իթմիշ իմիշ։

* *

Բրէնս Ֆէրտինանտըն վալիտէսի բրէնսէս Գլէմանթինին Սօֆիայա մուվասէլէթի' բրէնս իլէ Մ. Սթամպուլօֆ վէ հէյէթը վիւքէլա ազասը պէյնինտէ մէվճուտ օլան իխթիլաֆաթըն տէֆի իլէ պունլարըն արալարընը պուլմագ իչիւն օլտուղը Սօֆիատան եազըլըյօր։

ԱՆԱՏՕԼ ՇԻՄԷՆՏՕՖԷՐԼԷՐԻ

Անատօլու շիմէնտօֆէրլէրի մէսէլէսի' կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնինտէն պէրու եէնի պիր սուրէթ քեսպ իթմիշ տիր։

Եէվմը մէզքիւրտէ, Պանգը Օսմանինին Բարիզ շիւպէսի մէճլիսը խուարէսի ազասընտան օլուպ միւսաֆիրէթէն Տէրսաադէթէ պուլընան Մ. Պէրժէ' Նաֆիա վէ Թիճարէթ Նէզարէթինէ պիր մէքթուպ իրսալ իտէրէք Իզմիտ-Էնգարէ խաթթընըն իմթիյազընա թալիպ օլտուղունը պէյան էյլէմիշ տիր։

Մ. Պէրժէ' Մ. Օպպէն Թարաֆընտան մուգատտէմա տէրմիյան օլընան վէ Պապը Ալի Թարաֆընտան կէչէն ապրիլին 15ինտէ ըէտտէն իլան խաթթէն շարթնամէյէ մուվաֆըգ օլան շէրաիթի գապուլ իթմիշ օլուպ, եալընըզ Իզմիտ վէ Էնգարէ պէյնինտէքի մէսաֆէ պուլնան 30 քիլօմէթրօլըգ պիր մէսաֆէ իչիւն պաղը գուրուշու իհթիյաթ իւէ տէրմիյան էյլէմիշ տիր։

Տիւնքի կիւն իչիւն Բարիզէ ալիմէթի մուգարրէր պուլունմուշ օլան մումաիլէյհ Մ. Պէրժէ' շարթնամէնին աճքեամընը գարարլաշտըրըլմագ իւզրէ 15 կիւնէ գատար Տէրսաադէթէ վէքիլլէր կէօնտէրէճէյինի տէ պէյան էյլէմիշ տիր։

Իմթիյազը Թալէպ իտէն սէրմայէտարան հէյէթինին վէ եախօտ հէյէթլէրինին քիմլէրտէն միւրէքքէպ օլտուղը հագգընտա հէնուզ հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ Թէպլիղը մալիւմաթ թուլունմամըշ օլտուղը ճիհէթլէ, կէլէճէք վէքիլլէրին պու պապտա տախի Նաֆիա վէ Թիճարէթ Նէզարէթինէ մալումաթ իթա իտէճէքլէրի շիւպհէսիզ տիր։

* *

Տիկէր Թարաֆտան իշիթտիկիմիզէ կէօրէ, Իզմիտտէն Էնգարէյէ գատար խաթթըն կէչէճէյի եօլլարը Թէտգիգ ու Թէֆթիշ իթմէք իւզրէ Մ. Եաննիէր վէ Մ. Տօնօն Թարաֆընտան Էնգարէյէ կէօնտէրիլմիշ օլան իքի միւհէնտիսին էվվէլքի կիւն Տէրսաադէթէ ավտէթ իթմիշլէր տիր։

Իսքիւտար-Վրանիա խըթթիւսը խաթթընըն քիւշատը միւնասէպէթիլէ մէզքիւր խաթթ իլէ բօսթա իշլէթմէք խուսուսընտան տօլայը Սէլանիքտէ վագը Աւսթրիա բօսթախանէսի իլէ Օսմանլը բօսթախանէսի պէյնինտէ պիր իխթիլաֆ գուհուր իթթիկինի կէչէն կիւն եազմըշ իտիք։

Պու պապտա Թըրքէտէ պէրվէհսը աթի օգունմուշ տըր։

«Ախիրէն Սէլանիքտէն ալտըղըմըզ Թահրիրաթա նազարէն, Աւսթրիա գօնսօլօսը' քէնտի դավասընը թաթպիգ հալինէ գօյարագ հէր կիւն շիմէնտօֆէրլէ բօսթա չանթասը կէօնտէրմէյէ պաշլամըշ վէ վիլայէթ տախի պունա պիհագգըն իթիրազ իլէ պէրապէր քէյֆիյէթի Պապը Ալի լիէ արզ ու իշար էյլէմիշ տիր։

«Պու պապտա իճրա էյլէտիկիմիզ թահգիգաթա կէօրէ, Պապը Ալի գօնսօլօսըն խիլաֆը ահտ վէ ուսուլ օլարագ իճրա իթմէք իսթէտիկի բօսթա մուամէլէսինտէն տօլայը լազըմ կէլէն թէշպիթաթը իֆա պույուրմուշ, վէ Տախիլիյէ Նէզարէթը ճէլիլէսի իլէ պիլիւսաա տէսմը իթիրա վէ իհթիմամա ալընմըշ օլտուղընտան, նէթիճէսը հասէնէ գուհուրը գավիյեն մէմուլ պուլունմուշ տըր։»

— —

Իթալիա ըէիսը վիւքէլասը վէ խարիճիյէ վէ տախիլիյէ նազըրը Մ. Գրիսբի' Շարգտա պուլընան Իթալիան մէքթէպլէրինին խուսուսընա վէ մըգտարլարընըն թէզյիտինէ տաիր Մէճլիսը մէպուսան գավէմ հէյէթինէ պիր լայիհա թագտիմ իթմիշ իմիշ։

— —

Օտէսատան իշար օլընտըղընա կէօրէ, ախիրէն շէհրը մէզքիւրէ պիր ֆիրարի վիւրուտ իթմիշ, Օտէսատա Սլավ գոմիթէսի ըէիսը սանիսինէ միւրաճաաթլա, հալինի պէր վէճհը աթի թարիֆ էյլէմիշ տիր։

Մէրգում' Աւսթրիա Թէպաասընտան վէ ասլէն Սլավ օլուպ, սօն իքի սէնէ զարֆընտա Տէրսաադէթտէ իգամէթ իթթիկինի, վէ ահվալի հիւքիւմէթը Սէնիյէճէ խօշնուտսըզլըղը մուճիպ օլուպ թէվգիֆ օլընարագ Աւսթրիա գօնսօլօսխանէսինէ թէսլիմ գըլընտըկինի, մէզքիւր գօնսօլօսխանէ Թարաֆընտան Թրիէսթէյէ կէօնտէրիլմէք իւզրէ Թահսիէ Լօյտ գումբանեասը վափօրընա իրքեապ օլընմըշ իքէն, վափօրըն Բիրէ լիմանընտա էսնաի թէվագգուֆընտա զուհուր իտէն պիր ֆըրսաթտան պիլիսթիֆատէ էլինտէ պիր րէվօլվէր իլէ տէնիզէ աթըլըպ պու սուրէթլէ քէնտիսինի գուրթարտըղընը, վէ արգասընտան պիր չօգ րէվօլվէր աթըլմըշ իսէ տէ գուրշունըն քէնտիսինէ թէսատիւֆ իթմէտիկինի, վէ Բիրէտէ պիր Ռուս բասաբօրթը խուլնըպ Օտէսայա կէլտիկինի, վէ էկէր Թրիէսթէյէ կէօնտէրիլմիշ օլսա 20 սէնէ մահպուսիյէթէ հիւքմ օլընաճաղընը պէյան էյլէմիշ տիր։

Մէրգումըն' ախիրէն չէհրիմիզտէ տէրտէսթլէ Թրիէսթէյէ կէօնտէրիլիր իքէն Բիրէ լիմանընտա վափօրտան ֆիրար իտէն Իւզէֆաշ օլտուղը զանն օլընըյօր, զիրա մէրգումըն սէրկիւզէշթի' Իւզէֆաշըն սէրկիւզէշթինէ բէք մուվաֆըգ կէլիյօր։

— —

Եունան գրալիչասը Օլկա հազրէթլէրի էվվէլքի հաֆթա բազար սապահըսը չէհրիմիզտէն միւրուր իտուպ բազար էրթէսի կիւնիւ էօյլէյին Օտէսա լիմանընա միւվասէլէթ իթմիշ օլմաղլա, լիմանը մէզքիւրտէ լէնկէրէնտազ օլան պիլճիւմլէ սէֆաինին' պայրագլարըլա տօնանմըշ իսէ տէ, միւշարէիլէյհա գրալիչանըն պիր ազ նամըզաճըլըղը հասէպիլէ ըէսմը գապուլ վուգու պուլմամըշ, վէ բաքիզ օլտուղը Ռուս վափօրը իւզէրինտէ բէտէրի կրանտուգ Գօնսթանթին Նիգօլաէվիչ Թարաֆընտան գապուլ օլընըպ տէմիր եօլ իսթասիօնընա կէօթիւրիլմիշ տիր։ Գրալիչա Օլկա' ղայըը ըէսմի պիր սուրէթտէ վէ Թէպտիլը գըյաֆէթլէ իճրայի սէյահաթ իթմէքտէ օլտուղընտան, իսթասիօնտա վալիտէսի կրանտ տիւշէս Ալէքսանտրօֆնա Եօղէֆօֆնա վէ կէլինի կրանտ տիւշէս Էլիզապէթ Մավրիքիէֆնա Թարաֆընտան իսթիգպալ վէ գապուլ օլընմըշ տըր։

Գրալիչա Օլկա' վալիտէսի վէ մայիյէթիլէ պէրապէր էրթէսի սապահ Օտէսատան հարէքէթ իտուպ, ալաֆրանկա յունիուսըն 1ինճի կէչէն ճումաա կիւնիւ էօյլէտէն սօնրա Թէմամըյլա քեսպը սըհհաթ իթմիշ օլտուղը հալտէ Բէթէրպուրկա մուվասէլէթ իթմիշ տիր։ Միւշարէիլէյհա գրալիչա' ալաֆր. Թամ սաաթ 3տէ Ալէքսանտրօֆքի իսթասիօնընտա Թրէնտէն չըգըպ, օրատա պիր ազ իսթիրահաթտան սօնրա արապայա բաքիլէն վալիտէ վէ կէլինի վէ հէմշիրէլէրի իլէ պէրապէր տօղրուճա Բավլօֆքի սէրայընա ազիմէթ իթմիշ տիր։

Ռուսիա իմբէրաթօր վէ իմբէրաթօրիճէսի վէ վէլիահտը, կրանտիւք Ժօրժ Ալէքսանտրօվիչ վէ կրանտիւք Բօլ' Ալէքսանտրօվիչի բութաաթիւնտա գրալիչա Օլկանըն իսթիգպալինէ կիթմիշլէր տիր։

Էրթէսի կիւնիւ եանի կէչէն ճումաա էրթէսի Եունան գրալիչասը' Ռուսիա իմբէրաթօր իմբէրաթօրիճէսի իլէ պէրապէր «Սէվըրնիւ տ'Ազօֆ» (եանի Ազագ տէնիզի Եատիկեարը) նամ զըրհլըյըն սուլյա էնտիրիլմէսի ըէսմինտէ հազըր պուլունմուշ տըր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Բարիզ 4 յունիս

Մէճլիսը մէպուսանտա ժէնէրալ Պուլանժէ' Գանունը Էսասիյէնին Թատիլինէ վէ Մէճլիսը մէպուսանըն տաղըլըլմասընա տաիր օլան Թէքլիֆնամէսինի իլզահ ու Թաֆսիլ իտէրէք, պունըն սէրիան նազարը էհէմմիյէթէ ալընմասընը Թալէպ իլէ խաթմը մէգալ իթմիշ տիր։

Ըէիսը վիւքէլա Մ. Ֆլօքէ' Թէքլիֆը մէզքիւրըն սէրիան նազարը տիգգաթա ալընմասը Թալէպինի ըէտտ իթմիշ, վէ ժէնէրալ Պուլանժէյի իշպու ախթանամէսինի միւսթէհճինանէսինտէն (սէզաւիէն) տօլայը Թէքտիր էյլէմիշ տիր։ (Սէլ Բ[illegible])

Ժէնէրալ Պուլանժէնին արզ իթթիկի Թէքլիֆնամէնին սէրիան նազարը տիգգաթա ալընմասը Թալէպի' 186 ըէյէ գարշը 377 ըէյ իլէ ըէտտ օլունմուշտըր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Միւլքիյէ Օրման վէ Մէատին մէճլիսի ազա քեամիլի Ահմէտ էֆէնտի' պա իրատէի Սէնիյէ Շէհր Էմանէթի մէճլիսի ազալըղընա նասպ ու Թային պույրուլմուշ տըր։

—Մուհասէպին գոմիսիօնը ըէիսի Բիզա բաշա հազրէթլէրինին խըտէմաթը մէզքիւրէ վէ սաատէթլէրինէ միւքեաֆաթէն մէսարիֆի ճէպը հիւմայունտան Թէսվիյէ պույրուլմագ իւզրէ Նիշան Թաշընտա բաշա միւշարէիլէյհ իչիւն պիր գօնագ ինշասը խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ սատուր իթթիկինի կէչէն կիւն եազմըշ իտիք։

Խազինէի Խասսա Շահանէ Նազըրը Գազազեան Յակոբ բաշա հազրէթլէրի' մէզքիւր գօնագըն ինշասընա իպթիտար օլընմասընը էմր պույրուլմըշ օլմաղլա, էվվէլքի կիւն պիր խայլը զէվաթը քիրամ հազըր օլտուղը հալտէ պինայը մէզքիւրըն պիրինճի Թէմէլ Թաշը վազ օլընմըշ, վէ իւլէմաատան պիր զաթ պու միւնասէպէթլէ պիր տուա օգուտըղը կիպի գուրպանլըր տախի քէսիլմիշ տիր։

—Ախիրէն սատըր օլան պիր իրատէի Սէնիյէ մուճէպինճէ, Մալիյէ Նէզարէթի' Պայրամ միւնասէպէթիլէ մէմուրինը տէվլէթէ Նիսան (ապրիլ) մաաշընըն Թէսվիյէ խուլընապիլմէսի իչիւն Պայրամա գատար Թահսիլ ու իսթիֆա օլունաճագ պիլճիւմլէ վարիտաթըն Մալիյէ Նէզարէթինէ կէօնտէրիլմէսինի պիլճիւմլէ վիլայէթ տէֆթէրտարլըգլարընա Թէլլիֆ չէքմիտէ իրաայէ էյլէմիշ տիր։

—Մաալմէմնունիյէ խապէր ալընտըղընա կէօրէ, Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ Նազըրը ճէնապը Հասան Ալի էֆէնտի հազրէթլէրի' բօսթայարըն խալաճը հագգընտա պիր գոմիսիօն Թէշքիլի, իլէ պու պապտա իճաապ իտէն Թէտգիգաթըն հէման իճրասը օլընմասընը Թաճըլը գարար ալմըշ տըր։

—Բարիզէ վուգու պուլան սէյահաթընտան չէհրիմիզէ ավտէթինի եազտըղըմըզ Իթալիա սէֆիրի Պարօն Պլան' տիւն Պապը Ալիյէ կիտիպ, պու քէրրէ սէֆարէթ պաշ Թէրճէմանլըղընա Թային օլունան Մ. Գանցալը Խարիճիյէ Նազըրը Սաիտ բաշա հազրէթլէրինէ Թագտիմ, իթմիշ վէ պիր սաաթ գատար Նազըրը միւշարէիլէյհ իլէ միւլագաթ իթմիշ տիր։

Մագամը Սատարէթ Թէրճէմանը Վէհպի էֆ. հազրէթլէրի էվվէլքի կիւն Իթալիա սէֆարէթխանէսինէ կիտէրէք, Սատրազամ հազրէթլէրի Թարաֆընտան Պարօն Պլանա բասիմի խօշամէտի իֆա էյլէմիշ տիր։

—Մէքքէ եօլու իւզէրինտէ պուլընան գալէլէրին խարաբ օլան սուվալարը իլէ եօլլարընըն Թամիրաթընա' Սուրիա վիլայէթինտէն վուգու պուլան իշար իւզէրինէ մէճլիսը վիւքէլա գարարը իլէ պիլիսթիհսալ իրատէի Սէնիյէ սատուր իթմիշ վէ Թէֆսիլէթ վիլայէթը միւշարէիլէյհայա եազըլմըշ տըր։

—Ինկիլթէրրա սէֆիրի Սըր Ուիլեամ Ուայթ իլէ զէվճէսի' էվվէլքի կիւն Թարապիատա վագը եազլըգ սէֆարէթխանէյէ նագլ էյլէմիշլէր տիր։

—Պէյօղլունտաքի Վանը Պէքիր' պազը էշխաս Թարաֆընտան պօզուլըպ Թէլէֆ խուլընըրագ տէնիզէ աթըլմըշ օլմաղլա, գամըլէրի' Թարաֆը զապըթայի Թարաֆընտան արանըլմագտա տըր։

—Բէզա Պէյգօզ գազասընտա Գօզուգու գարիյէսինտէ Օսման նամ չախըս' Բէկլաըտան ավտէթ իտէր իքէն, Գայալը—Տէրէ նամ մահալտէ 3 մահաճիր Թարաֆընտան գաթլ ու Թէլէֆ խուլնմըշ օլմաղլա, ֆիրարտէ պուլունան մէրգումլար մուհաճիրլէր քէզմա կէրմի իլէ Թէհարրի օլունմագտա տըրլար։

—Ռումանիա տէվլէթինին Մըրզնամ պէյլիք վափօրը պոննտան 4 կիւն մուգատտէմ Թայիմ իթմէք իւզրէ Սիւննէտէն Գարատենիզէ չըգըպ քէյթ ու կիւզար իթմէք իքէն, Թուրթունայա Թուլթուլըպ տիրէյի վէ մագինասը սագաթլանմըշ օլտուղը ճիհէթլէ, տիւնքի կիւն մէճպուրէն Տէրսաադէթ լիմանընա կէլմիշ տիր։

—Աթինատան եազըլըլըղընա կէօրէ, Մանասթըր Եունան գօնսօլօսը Մ. Բանուրիաս կէչէն բընճշէնպէ կիւնիւ մահալլը մէմուրիյէթինէ միւվասէլէթ իտէրէք, հիւքիւմէթը մահալլիյէ Թարաֆընտան հիւսնիւ գապուլ պուլունմուշ տըր։

—Սալաճագ սահիլինտէ գարայա օթուրմուշ իքէն սուլարը պօշալթըլարագ եիւզտիւրիլմիշ օլան Մէսաժէրի գումբանեասընըն Տօնէ նամ վափօրը' Պօղազ իչինտէ վագը Սթէնիա կիպի քիւչիւք քէօրֆէզլէրին պիրինտէ Թամիրաթը իճրա օլընմագ իւզրէ տիւն իքի ըըմօրքէօր վափօրը Թարաֆընտան չէքիլէրէք Պօղազ իչինէ տօղրու կէօթիւրիլմիշ տիր։

ՃԻՊԱԼԻՏԷՔԻ ՃԻՆԱՅԷԹ

Էվվէլքի կիւնքի նիւսխէմիզտէ եազտըղըմըզ վէճհլէ, կէչէն բազար սապահըսը Սթամպօլտա Ճիպալիտէ վագը Ռէժի ֆապրիգասընըն ավլուսընտա ֆապրիգաի մէզքիւրտէ պէքչիլիք իտէն պիր Խըրվաթըն նաշը պուլունմուշ տըր։ Մէրգումըն պօղազընտա պէօյիւք պիր եարա պուլունտըղը կիպի, եիւզիւ տախի պիր ազը ճարիհէ իլէ հէման իքիյէ եարըլմըշ իմիշ։ Զապըթա վէ Աւսթրիա գօնսօլօսխանէսինճէ իճրա օլունան Թահգիգաթտան աթիտէքի նէթիճէ թահսիլ օլընմըշ տըր։

Կէչէն ալաֆր. մարտըն 23իւնտէ Բէրօ Նիգօֆ Մարթինօվիչ վէ Սարօ Միլօֆ Բօրօվիչ նամըն Խըրվաթլար պէյնինտէ զուհուր իտէն պիր միւնազաա իւզէրինէ Բօրօվիչ' Բէրօ Թարաֆընտան գաթլ ու Թէլէֆ իտիլմիշ, վէ գաթիլ տէրտէսթ օլընարագ Գալաթարօյա իրսալ օլընըպ պատէլ մուհաքէմէ իտամ ճէզասընա հիւքմ օլընմըշ տըր։

Օ վագըթտան պէրու մէրգումըն Խըրվաթլարըն մէնսուպ օլտուգլարը ֆամիլեալար պէյնինտէ պէօյիւք պիր խուսումէթ բէյտա օլուպ, Թէսատիւֆաթտան օլարագ մէզքիւր ֆամիլեալար ազասընտան Իվօ Եօվօ Բօրօվիչ իլէ Բէրօ Գրէսթօֆ Մարթինօվիչ' Ճիպալիտէ քեաին Ռէժի ֆապրիգասընտա պէքճիլիքլէ իսթիխտամ օլընմագտա պուլընմըշլար տըր։ Պունլարտան պիրի' ագշամտան կէճէ եարըսընա, վէ տիկէրի կէճէ եարըսընտան սապահա գատար նէօպէթլէ ֆապրիգայը պէքլէմէքտէ իմիշլէր։ Կէչէն ճումաա էրթէսի կէճէսի Իվօ Եօվօ Բօրօվիչ' կէճէ եարըսընա գատար վազիֆէսինի իֆա իթտիքտէն սօնրա, ըէֆիգի Մարթինօվիչի ույանտըրըպ քէնտիսի եաթմայա կիտէյօր կիպի կէօրիւնմիշ իսէ տէ, Մարթինօվիչ' գալգմայա հազըրլանըրգէն, Բօրօվիչ' էլինտէ պիր պալթա իլէ կէրիյէ տէօնէրէք Մարթինօվիչին էնսէ քէօքիւնէ պիր տարպէ էնտիրմիշ տիր։ Մէճրուհ' շիտտէթլի քէնտինի միւտաֆաա իթմէք իսթէմիշ իսէ տէ, գաթիլ' մէրգումըն եիւզինէ պիր պալթա տահա էնտիրէրէք եիւզինի իքիյէ եարմըշ, վէ գարշը Թութտըղը սաղ էլինի քէսմիշ տիր։ Գաթիլը մէրգում' խասմընըն վէֆաթ իթթիկինէ գանի օլտուգտան սօնրա, գարարը ֆիրարա Թէշէպպիւս իթմիշ իսէ տէ, օ վագըթտան պէրու իզի Թօզու պուլընամամըշ տըր։

Համպուրկ, Պրունսվիք վէ Սաքսօնիա բիյանգօլարընա տաիր Յարութիւն Պէյրէլեան էֆէնտինին իլանը իչիւն 4իւնճի սահիֆէյէ միւրաճաաթ օլունա։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Քաղ. Ժողով Ատենապետի Մաքսուտ Սիմօն պէյ էֆ. հազրէթլէրի պունտան ազտէմ մէճլիսը մէզքիւրտէն քէամիլէն իսթիֆա իթմիշ իսէ տէ, մէսմուլիմիզէ կէօրէ պու քէրրէ Սատրազամ Քեամիլ բաշա հազրէթլէրինին էմր ու Թավսիյէսի իւզէրինէ իսթիֆասընը կէրի ալմըշ տըր։

— —

Պու կիւնքի Թըրքէտէ օգունմուշ տըր։

«Վան իլէ Պիթլիս վիլայէթլէրի էրմէնի Գաթօլիկի սէրրիսագօսու Յովհաննէսեան Յովհաննէս էֆէնտինին Մուշտա ճէրէհ ճիրած իտէն հաճըլը Գէորգ իլէ ավէնէսի Թուլունուպ Թահգիգաթա պաշլանըլտըղը եազըլմըշ իտի։

«Տէվաիրը ըէսմիյէյէ կէլէն մալումաթա նազարէն, ֆիիլը ճինայէթին նէ' կիպի էսպապ վէ միւթալաայա մէպնի վուգու պուլտուղունըն Թայինը լազըմ կէլմիշ, վէ հիւքիւմէթը Սէնիյէ' պու պապտա իճրաի Թահգիգաթա քէմալը կէրմի իլէ տէվամ իթմէքտէ պուլընմըշ օլտուղընտան, նազարը տիգգաթը ճալիպ հագայիգին մէյտանա չըգմասը անլաշըլմըշ տըր։

«Պագը ղարազքեարլար' Եվրօպա կազէթալարընա եազտըգլարը մուհարրէրաթտա, պիտայէթէ պիրչօգ Քիւրտլէրլէ Թիւրքլէրին պու մէսէլէտէ հէտէֆի իթթիհամ էյլէմիշ օլտուգլարընտան, հագայիգի վուգուաթըն պու վէճհիլէ զահիրէ չըգմաճը իլէ միւֆթէրիլէրին Թայինը մահիյէթի' չայանը Թէչէքքիւր իսէ տէ, պու միւֆթէրիլէրին խըտմէթ իթտիքլէրի մէգասըտըն պիր գաթ տահա Թէվզիհի (մէյտանա չըգարըլմասը) վէ միւգթազայաթը մաատելէթին իֆասը' վէզաիֆը էսասիյէի հիւքիւմէթտէն մաատուտ պուլընմըշ տըր։»

— —

Մայիսըն 15ինճի կէչէն բազար կիւնիւ, Մագրիքէօյ մէքթէպինին 4 այլըգ իմթիհանընտա մուգապիլ Թէվզիի միւքեաֆաթ ըէսմի իճրա օլընըպ, բասիմէի մէզքիւրէտէ մահալլի քարօզիչի Շիշմանեան Տէր. Տ. Իգնատիոս վարդապետ իլէ Թաղ. Խորհուրդ հէյէթի վէ չակիրտանըն էպէվէյնի վէ ագրապասը հազըր պուլունմուշ տըր։

Ռուհանիի մումաիլէյհ' պիր մէգալէ իլէ գիյմէթի քիւշատ իտուպ, ագիպինտէ պիր Նազմէ Թէրէննիւմ օլունմուշ վէ չակիրտանտէն Պ. Պօղոս Ներսէսեան' կիւզէլ պիր նութգ իրատ իթմիշ տիր։

Պատէհու Թէվզիի միւքեաֆաթա պաշլանըպ, միւսթահաքը չակիրտանա էսէրը Թէշվիգ օլմագ իւզրէ քիթապլար հէտիյէ խուլնմըշ, վէ խիթամընտա պիր տուվա գրաաթըյլա զիլֆէթէ նիհայէթ վէրիլմիշ տիր։

Տօգթ. Ռօպէնսօն էֆ.' ախիրէն Թէշէպպիւս իթթիկի սէյահաթ միւնասէպէթիլէ Նէշր էյլէտիկի չաղըրը մէքթուպլարտա ֆէննը Թէպապէթին պիր խայլի ուսուլ ու գավաիտը միւթէֆէքքիրինտէն ճաճիլանէ պահս իթմէքտէ օլտուղունտան, էրպապը իխթիսաս (մաանազէա) ինթիլինտէ հիչ հիւքմինտէ օլան մէգալաթը մէզքիւրէնին ըէտտ ու ճէրհինէ տաիր մածպուամիզա պիր Թագըմ իթիրազնամէլէր վիւրուտ իթմիշ իսէ տէ, էֆքեարը ումումիյէյի Ռօպէնսօնվարի Թէյէրրիւզ պէնտա վէ պահօյարըն ըէտտ վէ միւհաքէմէսիյէ իշղալ իթմէք իսթէմէտիկիմիզտէն, մէզքիւր ըէտտիյէ վէ իթիրազնամէլէրին նէշրինտէն սարֆը նազար խուլնտու։

ՌԷՀՊԷՐԻ ԹԷՐՃԷՄԷ

Էզ Ֆրանսէվի պէ Թիւրքի

Էսէրը մէզքիւր Պագը Սէրապէրի Թէրճէմէ գալէմի խուլաֆաալընտան բիֆաաթլու Միսրան էֆէնտինին Թէրթիպքերտէսի օլուպ, Ֆրանսըզճա էնվաի փըրթգալարը վէ Թաճրիպաթ վէ սաիրէյի հավի վէ պունլարըն լիսանը ըէսմի իւզրէ Թիւրքճէյէ Թէրճէմէսինէ սուհուլէթ օլմագ իւզրէ քէլիմէլէրին Թիւրքճէ մուգապիլլէրինի միւթէզամմըն օլմաղլա, էլչագ Ֆրանսըզճատան Թիւրքճէյէ Թէրճէմէ ուսուլինի Թաճսիլէ բաղիպ օլանլարա պիր ըէհպէրի միւքեէմմէլ տիր։

Ֆի 100 բարա

ՊԱՆԳԸ ՕՍՄԱՆԻ

[illegible] կէլէն իլան

Նիզամնամէի տախիլինին 29ընճը մատտէսինէ Թէվֆիգէն հիսսէտարան Մէճլիսը Ումումիսի' իշպու 1888 սէնէսի ալաֆր. յունիուսըն 27ինտէ սաաթ 1տէ Լօնտրատա Գանօն բԱթրիթ սօգաղընտա Թէրմինօս օթէլինտէ ագտ օլունարագ, գոմիթէնին բաբօրթօսընը խըթիմա վէ 1887 մուհասէպէսինի գապուլ, վէ իճապ իտէր իսէ Թէվզի օլընաճագ Թէմէթթիւլու Թայինն, վէ գոմիթէնին չըգան ազասը եէրինէ տիկէրլէրինի ինթիխապ իտէճէք տիր։

Մէզքիւր 29ընճը մատտէ իգթիզասընճա, Մէճլիսը Ումումի' լաագալլ 30 հիսսէլի համիլ հիսսէտարանտան միւրէքքէպ օլաճաղընտան, հիսսէտարան' մէճլիսը մէզքիւրտէ հազըր պուլունմագ իւզրէ հիսսէլէրինի մէճլիսին եէվմը ինթիխաբընտան լաագալլ 10 կիւն էվվէլ Տէրսաադէթտէ Պանգը Օսմանի խազինէսինէ վէ սաիր մահալլէրտէ շիւպէլէրինէ վազ իտէճէքլէր տիր։

Տէրսաադէթ 4 յունիս 1888

ՄԷՇՀՈՒՐ ՇԷՔԷՐՃԻ
ՀԱՃԻ ՊԷՔԻՐ ԱՂԱ

Պաղչէ գաբու Ն. 16

Ռամազան պայրամը իչիւն մէզքիւր տիւքեանտա ալէա ուլ ալա պատէմ վէ աճը պատէմ գուրապիյէսի, վէ գայմագլը, վանիլեալը, ֆըսթըգլը, սագըզլը, կիւլլիւ, չիլէկլի, պատէմլի վէ սաատէ բահաթի լօգում վէ էնվաի ագիտէ վէ շէքէրլէմէլէր եաբըլմըշ, վէ պունլարըն պաշգա հէր վիյաթթէ կէօնա կէօն իմալ վէ թէհիյէ գըլընմըշ օլմաղլա, մէզգունիճանըն շէհրէ իլանը քէյֆիյէթ իթմէք նէֆասէթբէրվէրլիք լըճապաթընտան կէօրիւլմիւշ տիր։ 3—1

ՀԱԼԸ ՀԱԶԸՐ

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ
Վէ
ՏԻՒՎԷԼԸ ՍԷԼԱՍԷ

Ա

Շարգ աճվալի խուզուսունտէն իլէրուտէ պիր հարպը ուժումի զուհուրա կէլէճէ՞ք մի կէլմէյէճէք մի սիւալի արգասընտան պիթթապ չու սիւալ տախի քէնտի աճաղը իլէ մէյտանա կէլիյոր քի, Ինկիլթէրա տէվլէթի տէ պէօյլէ պիր հարպը ուժումիյէ ճախօտ հարպը քէպիրէ իչթիրաք իտէճէ՞ք մի տիր իժմէյէճէք մի տիր, վէ իչթիրաք իլէ տիյի Թաղտիրտէ նէ՞ տէրէճէյէտէք էհէմմիյէթի պուլունապիլէճէք տիր։

Հաթթա պու սիւալին էճնի պիր Ֆրանսա մուհարէպէսինէ տէ չիւմուլի վար իտէ տէ, օ ճիհէթմէ Ինկիլթէրանըն պիր միտախէլէ իհթիմալի, պաղը հալլէրէ վէ էզճումէ Րուսիանըն տախի Ֆրանսա իլէ պիրլիքտէ հարէքէթ իհտիսինէ մէբնի ուլուսլա պուլունտըղընտան, Շարգ հադդընտա սէօյլէյէճէքլէրիմիզ, իչին հալինէ կէօրէ Ղարպ իչիւն տէ սէօյլէնմիշ օլապիլիր. չիւմլի պիզ աճվալը Շարգ ճիհէթինտէն պահս իտէճէյիզ։

Րուսիա, էճնի պիր Շարգ մուհարէպէսինէ հազըրլանմագտա տըր տէնիյօր։

Պէօյլէ պիր հալ վուգուսւնտէ իլք սատէմէնին Աւսթրիա թարաֆընտա տէօհէճէյի մուհագգագ տըր. Ֆագաթ Աւսթրիա՝ խալընըզ պաշընա պու սատէմէյէ կէօյիւս վէրէպիլէճէ՞ք մի տիր վէրէմէյէճէք մի տիր, օլ պապտէ էրբիճէ միւտալէնէթի էֆքեար պուլընըյօր։

Շիմտի Եվրօփանըն դարա գըթասընտա վուգու պուլաճագ մուհարէպէլէրտէ, հանկը Թարաֆըն էվվէլճէ հարպա պաշլամագ իգթիտարընտա պուլընմըշ օլմասընա, բէք չօգ ասքէր չըգարապիլմէսինտէն գիյասէ էհէմմիյէթ վէրիլիյօր. վէ Ֆրանգօ—Ալէման մուհարէպէսինտէ պիլֆիլ վէ պիթթէճրիպէ կէօրիւլմիւշ օլան նէթիճէլէր, մէզգիւր էֆքեարա զիյատէսի իլէ գուվվէթ վէրիյօրլար։

Րուսիանըն ասաքիրի վէ էշճիւմէ սիւվարիսի, Աւսթրիանըն(նինտէն) չօգ զիյատէ օլըրըղը մալիւմ տիր. վէ էլան Աւսթրիա հուտուտընտա պիրիքթիրիլմիշ օլան Րուսիա սիւվարիսի, բիյատէյէ գըյասէն բէք չօգ տըր. վէ պու սիւվարիլէրին էն պէօյլէ խըտմէթլէրի տէ չու օլաճագ տըր քի, իլանը հարպ օլուր օլմազ տիւշմէնին մէմալիքի տախիլէրինէ խուրուշ իտիպ անըն գուվվէյի ասքէրիյէսինին Թօպլանըպ տա հարպ հալինէ վազխըլմէսինի (մօպիլիզասիօն) մէն իտէճէքլէր տիր. վէ պու սուրէթլէ արգատան կէլէճէք օլան բիատէ օրտըլարընա էնկէլլիք պիր խօլ հազըրլայըպ, անլէրին հէմէն բայիթախթ իւզէրինէ խուրիւրիւպ անը զապթ իյլէմէլէրինի վէ գըսսա պիր միւտտէթ զարֆընտա հարպը գազանըպ պիթիրմէլէրինի գօլայլաշտըրաճագլար տըր։

Ֆագաթ շուրասը տա վար տըր քի, բիատէ օրտուլարը տախի տէր հալ հարէքէթէ հազըր օլուպ սիւվարինին արգասը սըրա կիթմէտիքճէ, չօգ իլէրիլէրէ սօգուլան սիւվարի պէօյլէ պիր իչ կէօրէմէտիքճէն պաշգա հաթթա պիննէֆս քէնտիսի տէ պէօյլէ պէօյլէ մէհլիքէլէրէ ուղրայապիլիր քի, սօնրատան բիատէնին խարպընա տա մուհագգագ սուրէթտէ սէպէպիյէթ վէրմիշ օլուր։

Ասըլ մատտէ սիւվարիտէ տէյիլ իյլա բիատէտէ, վէ անըն միւմքին մէրթէպէ տիւշմէնտէն էվվէլ հարէքէթէ միւքթէտիր օլապիլմէսինտէ տիր։

Պրագալըմ քի Աւսթրիա սիւվարիսի մըգտարճա Րուսիա սիւվարիսինտէն բէք ազ իսէ տէ, հէր վէճհ իլէ անտէն բէք չօգ իւսթիւն պիր հալտէ պուլունմըշ օլըրըղը տա, հէման քըթաֆէյի էրպապը ասքէրիյէնին պիլա թէրէտտիւտ իքրար իթմէքտէ օլըրգլարը սահիհլիքլէրտէն պիրիսի տիր։

Ֆագաթ ասըլ մատտէ բիատէտէ տիր տէտիք. վէ խինէ էրպապը ասքէրիյէնին պիլա թէրէտտիւտ իքրար իթմէքտէ օլըրգլարը սահիհլիքլէրտէն պիրիսի տէ չու տըր քի, Րուսիա օրտուլարը անճագ 35 կիւն զարֆընտա [illegible] խանի հարպ հալինէ վազ խօնըլապիլիրլէր իքէն, Աւսթրիա օրտուլարը 23 կիւն զարֆընտա [illegible] օլապիլէճէք տիր. վէ Սատօվա մուհարէպէսի իլէ Վօրթ, Կրավլօթ (Մէց) վէ Սէտան մուհարէպէլէրի տախի իսպաթ իթմիշլէր տիր քի, օլ 12 կիւնլիք ֆարգ զարֆընտա մուհարէպէնին պախթը նէ՞ տէրէճէտէ միւճիպլէրէ Թապլի օլուր օր։

Աւսթրիա-Մաճառիսթան ասաքիրինին պէօյլէ պիր իսթիւն հալէ կէթիրիլմէլէրի տէ, Աւսթրիա էրքեանը հարպընտան զիյատէ Ալէմանիա էրքեանը հարպը զայրէթի սայէսինտէ օլտըղը տախի տիկէր պիր սահիհլիք տիր։

Ալէմանլար, ասքէրին միւմքին մէրթէպէ չաբուգ սուրէթտէ [illegible] օլմասընա հէր չէյտէն զիյատէ էհէմմիյէթ վէրիպ պունտան զիյատէսիլէ իսթիֆատէ իթմիշ օլըրգլարընտան, Եվրօպանըն գարա գըթասընտա պուլունան պէօյլէ տէվլէթլէր տախի պիթթապ Ալէման ուսուլընի գօբիա իթմէյէ մէճպուր օլուրլար. Ֆագաթ Աւսթրիա-Մաճառիսթան իմփէրաթօրլըղը ասըլ Ալէմանիա իմփէրաթօրլըղընըն տիկէր պիր գըսմը հալինէ կիրմիշ օլըրղընտան, պիթթապ Ալէմանլար քէնտիլէրի տախի քէնտի ուսուլը ասքէրիյէլէրինին օրատա տախի իլէրուլէմէսինէ պէօյլէ զայրէթլէր կէօսթէրմիշլէր, վէ հէր իքի Թարաֆըն պիրլէշմիշ օլան զայրէթի սայէսինտէ Աւսթրիա-Մաճառիսթան օրտուլարը, [illegible] ճիհէթինտէ Րուսիայը էրբէյրիճէ կէրիլէրտէ պըրագաճագ տէրէճէտէ իլէրու կիթմիշ Նախլ օլուրլար։

Ալէման էրքեանը հարպը, էլան իլք միւսատէմէտէ Աւսթրիա-Մաճառիսթանըն խալընըզ պաշընա տա Րուսիայը տարա սօգապիլէճէյինէ կէրէյի կիպի իհիմատ իտէյօրլար, վէ օնտան սօնրասը իչիւն տէ Ալըհ քէրիմ տիր, խանի պիզ տէ խէթիւրիզ տիմէք իսթէյօրլար։

Ալէմանիա տէվլէթի, Աւսթրիայա իմտատա իւթիշմէսի իլէ պէրապէր Ֆրանսայը տա տիւշլընտէյէ մէճպուր տըր. վէ պունըն իչիւն տըր քի, Իթալիայը տախի քէնտի Թարաֆընտա պէսլը իմին իթմէկ իսթիյօր. Ֆրանսայը իքի ճիհէթտէն իթթիֆագ սուրէթէ միւտաֆաալանապիլմէք միւգթէտիր օլապիլմէսինի հիսապ իթմիշ տիր։

Ֆագաթ Աւսթրիանըն էզիլմէսինէ մէնֆաաթը պուլունան տէվլէթ՝ խալընըզ Ալէմանիա տէյիլ տիր, Եօթէ խանտա Ինկիլթէրա տա վար։

Վագտա հէր իքի մէնֆաաթ արա խէլինտէ պէօյլէ պիր ֆարգ խօգ տէյիլ տիր։

Աւսթրիանըն խարապիյէթի, Ալէմանիանըն տա խարապիյէթինին պաշլանկըճը տիմէք իսէ, վագտա Ինկիլթէրանըն տախի խարապիյէթինին պաշլանկըճը օլամազ. Ինկիլթէրայա խապայէթ խութէճէք մազարրաթ քէնտի հայաթ վէ պագասընա գարշը տէյիլ ֆագաթ էն միւհիմմ մէնաֆիինտէն պիրիսինէ գարշը տըր, վէ օ նիսպէթտէ օլուն լազըմ կէլէն ֆէտաքեարլըղըն իճրասընա մէճպուր պուլունմագտա տըր։

Ինկիլթէրատա, պու մէճպուրիյէթէ չօգլուգ էհէմմիյէթ վէրիլէճէն պիր Թաղըմ տախի խօգ տէյիլ տիր. Ֆագաթ վիւքէլայի հազըրէ կիպի հալըթօն Ֆըրգասընըն տախի մէճպուրիյէթ էհէմմիյէթ վէրմէք Թարաֆընտա պուլունտուղլարը, լօրտ Սալիսպըրինին Պուլկարիսթան մէսէլէսի իւթիքատընտան պէրու սիւլիւք իթմիշ օլըրղը խարիճի բօլիթիգասընտան վէ Մ. Կլատսթօնըն տախի մէզքիւր բօլիթիգա Թարիգինի ՊԷՑԷՆՍԻՄ օլմասընտան պիր էյճէ իսպաթ օլընապիլմիշ տիր. վէ ասիրէն Ինկիլիզ օրտուլարընըն զայիֆ հալի իւզէրինէ զուհուրա կէլէն խախօտ տաճա տօղրուսը զուհուրա կէթիրիլէն հէյէճանը ուժումի սայէսինտէ անլաշըլմըշ տըր քի, Ինկիլիզ միլլէթինին էքսէրիյէթը բիւյիւք մէճպուրիյէթինի ըսնուլթանագ տէրէճէտէ ուլուլայա տալմըշ տըր։

Պուլկարիսթան մէսէլէսի, Րուս պայրաղը գօգուսու մէյտանա չըգգարմայա պաշլատըղընտա, Աւսթրիա տէվլէթինի տէչխինէճէ ավըրչ իքէն, լօրտ Սալիսպըրի խօտի քի [illegible] Ինկիլթէր պուլուպ, խանի «սէն քէնտինէ խարումէթ Ինկիլթէրա տախի սանա խարում իտէճէք տիր» գըլըճը պիր Նութգը իլէ Աւսթրիայա ճէսարէթ վէրտի. արգասընտան Իթալիա խարիճիյէ Նազըրը տախի Ինկիլթէրանըն Թագտիմ էյլէմիշ օլըրղը մէգքիւր վասա սէնէտինին արգասընա միւհր իթտի, վէ օ կիւնտէն իթիպարէն Աւսթրիա տէվլէթի, Րուսիատան գօրգուպ չէքինմէք տէյիլ քի, հաթթա աչըգտան աչըգա քէնտիսինէ մէյտան օգումագ տէրէճէլէրինէ գատար տա իլէրուլէյէպիլտի վէ էլան տա անի Թարիգտէ քէնտի աորմալարընա սէրպէսթճէ տէվամ իտէպիլիյօր։

Պուլայարընը անլամայանլար խախօտ անլամագ իսթէմէյէնլէր, էլան քէնտի իթիգատլարընտա տէվամ իթմէքտէ իսէլէր, օրասը տա Թէտավիսի նագապիլ վէ իւմիտսիզ օլան պիր խնատ իլէթի խէլի տիր։

Մ. Կլատսթօնըն, խանի Րուսիայա մուհիպպ վէ Աւսթրիայա տիւշմէն աատ իտիլէն օլ պէօյլէ Ինկիլիզին ՊԷՑԷՆՍԻՄ տէմէյէ հիմմէթ պուլունտըղը բօլիթիգա Թարիգի տէ իշթէ լօրտ Սալիսպըրինին Աւսթրիայա օ ճէսարէթի վէրէն բօլիթիգա Թարիգի իտի։

Վէ շուրասընըն տա պիլինմէսի բէք էլզէմ իթէմէտէն տիր քի, իքի պէօյլէ Ինկիլիզ Ֆըրգալարընըն րէիսլէրի օլան վէ տայիմա պիրպիրլէրինէ զըտտ հարէքէթ իթմէքտէ տիրլէր կիպի [illegible] լօրտ Սալիսպէրի իլէ Մ. Կլատսթօն հէր հանկը խուսուստա պիրպիրլէրինին խաբտըղընը պէյէնմիշ օլըրգլարընը պէյէնէն իքրար իտէրլէր իսէ, պէյէնմէյէն տիկէր պիր Ֆըրգա պուլընմա տա պուլունմասա տա միլլէթ Թարաֆընտան պէյէնիլմիշ տիմէք տիր։

Արա սըրա հիւքիւմէթի սըրըշտըրըպ տա, Ինկիլթէրանըն տախի Իւշլէր իթթիֆագընա տախիլ օլուպ օլմատըղընը քէնտիսինէ իքրար իթտիրմէք իքթիհտ Ֆըրգա, պու տէֆա խանի պիր Թէճրիպէ տահա իթմի, վէ խարիճիյէ մինիսթրի իլէ պիրլինէ էվվէլճէ ճէվապլարընը Թէքէրրիւր իթմէքլէ իքթիֆա իթմի կիպի, մէզկիւր մէճպուրան տախի տինէտմիշ օլըրղը պիր խօթ սիւօթինպայի օլուր։

Էկէր Միլլէթ մէճլիսինին տէ էքսէրիյէթի լօրտ Սալիսպըրինին բօլիթիգասը Թարաֆընտա պուլունմըշ օլմասա, աճէպա խարիճիյէ միւսթէշարը հիչ պիր սուրէթլէ զաթի օլամայան էսքի ճէվապլարըն Թէքէրրիւրի իլէ խագասընը գոլթարապիլի՞ր մի վէ իւ էօյլէ էօլթիլիփ կիւսէ՞ր մի իտի։

«Ինկիլթէրա տէվլէթի, իւէրուտէ Ալէմանիա, Աւսթրիա, վէ Իթալիա տէվլէթլէրի իլէ պիրլիքտէ հարէքէթ իթմէք իչիւն հիչ պիր Թէահհիւտաթ Թահթընտա տէյիլ տիր» սէօզլէ, պիր ռէֆա սէօյլէնմէք իչին էր. յանէ պիր սէօզ տիր. Ֆագաթ իլէնճի վէ իւչիւնճիւ ռէֆա Թէքէրրիւրինտէ պիր իքի լուզիւմ տահա ավթըրըլմատըղընտա ավթըր մանէսը գալմագ։

Լօրտ Սալիսպըրի վիւքէլայընտան արանըլան չէյ բէսիլ Թէահհիւտաթըն վարլըղը ճախօտ էօգլըղը տէյիլ. չիւնքի Ինկիլթէրա տէվլէթի, էվվէլճէ միւլէթի պիր չէյէ աչըգըտմաըզճա օ չէյին իճրասը իթէահհիւտինէ զաթէն տէ կիրիչմէզ քի կիրիշսին. ֆագաթ Ինկիլթէրանըն տախի տիւվէլը սէլասէ իլէ պիրլիքտէ հարէքէթի էկէր Թապլի իսէ, Թէահհիւտին նէ՞ լիւզումը վար տըր։

Գորա Թավուղըն սահիպի քէնտի Թավուղընըն ճումուրթայաճաղը ճումուրթանըն տախի պէյաղ օլաճաղը իչին Թէահհիւտ իթաճԹընա կիրմէյէ մէճպո՞ւր մը տըր վէ անըն Թէահհիւտամթընա՞ մը պէքլէնիլիր։

Հա՛ էկէր Ինկիլթէրա խարիճիյէ Նէզարէթի Թարաֆընտան Մէպուստան մէճլիսինէ վէրիլէն ճէվապտա չու աթիւէքի տէօրթ լուզէթին տախի իլավէսի կէօրիւլմիշ օլսա իտի, օ վագթ խալընըզ Ինկիլթէրա Մէճլիսը մէպուսանընտա տէյիլ իլա պիթիւն [illegible] տախի էֆքեար ու իթիգատըն պէօյլէ պիր ինգըլապըթ (յէղաշըրճում) հասըլ կէլէճէք իտի.

«Եվրօբա մուհարէպէսինէ իշթիրաք իթմէյէճէյիզ.»

Ինկիլիզ վիւքէլասը պու տէօրթ լուզէթլէրի տէ սէօյլէմէտիքճէ. Թէահհիւտաթըն եօգլըղը իլէ վարլըղը արա խէրինտէքի ֆարգըն տա պիր հիւքմիւ գալմամըշ օլըրղը կիպի սիւվալըն վէ ճէվապըն տա պիր հիւքմիւ գալմամըշ օլուր։

ՄԷՔԷԱԹԻՊ

ՊԱԹՈՒՄ

Շէհրը մէզքիւր մուխպիրիմիզտէն մայիս 9 Թարիխլիւ ալտըղըմըզ պիր մէքԹուպ տըր.

[illegible]

Ռաֆֆինին վէֆաթընտան սօնրա Րուսիա Էրմէնիլէրինտէն իքի քիշի տահա վէֆաթ իթմիշլէր տիր. Պունլարըն իքիսի տէ Րուսիա Էրմէնիլէրինին էն մէշհուր զաթլարընտան օլուպ, վէֆաթլարը պաշգա վագթ վուգու պուլմուշ օլայտը հազըրընտա տըրգագըթը աղիր ճէլպ իտիլէճէք իտի, ֆագաթ Ռաֆֆինին զայիը էլէմի Թախթընտա պուլարա չօգլուգ էհէմմիյէթ վէրիլմէտի. Րաֆֆի Աճէմիսթանտա պիր քէօյլիւ էվլատը օլուպ, քէնտիսի ասարը դալէմիյէսիյլէ Թէյալիւչ իտէր, գէօշէնիշին, ժիմնազիըն 3ւնճի սընըֆընտան մուխրէճ ֆագըր պիրիսի իտի. տիկէրլէրի իսէ, պիրի Րուսիա Էրմէնիլէրինին էն զէնկինի՝ մէշհուր Յովհաննէս Յովհաննէան (Անանով), վէ տիկէրի՝ Մօզտուքտա քեարին Լազարեան Ճէմարան միւէսսիսի Լազարեանըն վարիսի վէ տամատը Իվան Արամէլէք Լազարեան տըր. Ֆագաթ Ռաֆֆինին վէֆաթը՝ Թէքմիլ Րուսիա Էրմէնիլէրինի պիրպիրինէ կէչիրտիկի հալտէ, իքի զէնկինլէրին խալընըզ վէֆաթլարը զիքրիլէ իքթիֆա օլունտը։

Յովհաննէս Յովհաննէան ապրիլին 28ինտէ Մօզտուքտա վէֆաթ իթմիշ տիր. Պու զաթ՝ ասըլ Թիֆլիսլի օլուպ, 20 խաշընտա օլտըղը վագթ ճէպինտէ խալընըզ 150 րուպլի իլէ պուլընտըղը հալտէ Մօզտուքա կէլմիշ իմիշ, օրատա էվվէլա պիր մաղազատա խըզմէթէ կիրմիշ վէ պատէհու օ մաղազա սահիպի իլէ օրթագ օլուպ, կիթտիքճէ քէսպը սէրվէթ իթմիշ, վէ ասըլ զէնկինլիկինի տէվլէթին լէվազըմաթ միւթաահհիտլիկինէ պորճլու տըր. 150 րուպլիյի 20 միլէօն րուպլի խարմաղ՝ հէր քէսին իշի տէյիլ տիր. Յովհաննէս՝ Մօզտուքտա վաֆիր էմլաք սահիպի օլտըղտան մատա Նագտ աղչէ ֆայիզճիլիկի իտէր իտի. Րուս փայթախթ օրլէրը տախի քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէրէք, լիւզում իթտիկի վագթ 100 200 500,000 1,000,000 րուպլի գաշարընտա հազըր պուլունմագտա իտի. Միլթէմէֆի հագգընտա զաթէն պիր տ՝ կէր պէնտիմիզտէ մալումաթ վէրմիշ իտիք. (Ճէրիտէի Շարգիյէ ապրիլ 29. «Րուսիատա Էրմէնի զէնկինլէրի»).

Արամէլէք Լազարեան Իվան իսէ, օնտան էվվէլ խանի ապրիլ 25—26 կէճէսի վէֆաթ իթմիշ տիր. Պու զաթ՝ խըտմէթը ասքէրիյէտէ պուլունուպ, ժէնէրալ մաժօր րիւթպէսինի հայիզ իտի. Արամէլէք Իվանըն հայաթընտա [illegible] պիր վագտա [illegible] իթմիշ վէ վագասի մէզգիւր Թարիխը միլլի սահիպքէսինէ կէլմիշ օլըրղը ճիհէթլէ, պուրատա անը զիքր իթմէկ միւնասէպէթտէն խալի կէօրիւլմէմիշ տիր։

Շէօյլէ քի, մէրհում Իվան Լազարեան՝ Մօզտուքտաքի Ճէմարան վէ Բէթէրպուրկտաքի Էրմէնի քիլիսէսինին միւէսսիսի օլուպ, էրքէք էվլատը օլմատըղընտան վէ վէրասէթինի տէ թէէմին իթմէք խիթէյինտէն, իքի գըզընտան պիրիսինի չիմտիքի մէշրիֆ Նազըրը Տէլեանօֆա վէրտիկի կիպի, տիկէրինի տախի խաղըն ազնըվագարլարընտան պուլունուպ, քէնտիսինէ վարիս Թային իթտիկի Իվան Արամէլէքէ աթ իթմէք արզուսընտա պուլունտըղը Ներսէս Ե. Կաթողիկոս միւքէրրէրէն արզ վէ րուխսաթ Թալէպ իթմիշ իսէ տէ, ասիլա րէտտ իլէ ճէվապ վէրիլմիթիկինի կէօրիւնճէ, սէֆիլ պիր վորգապէտ պուլուպ, պէօյլէ վասըլարըս թասավվուր իթտիկի մէզքիւր Նիքեահը մէրգում ազ ա իթմիշ իմիշ։

Կաթողիկոս մէսէլէյէ վագըֆ օլըրգտա գազապա կէլիպ պու իթա-

---

(217)

ՄԷՃՆՈՒՆԷԼԷՐ ԹԱՊԻՊԻ

ՄՈՒԷԼԼԻՖԻ

ՔՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԷՓԷՆ

Բօլ.—Րագգամը պօզուլըպ խազըլմըշ պիր «շէ՞ք» մի.

Ժօրժ.—Էվվէթ, էֆէնտիմ. . .

Բօլ.—Ֆրէտէրիք Պալթիւս տէտիյինի՞զ մի պու շէյի խազմըշ.

Ժօրժ.—Խայր, օ խազմամըշ, լաքին անըն զարարընա խազըլմըշ.

Բօլ.—Պօզուլըպ խազըլարագ գալէմ գարըշտըրըլտըղը նէ՞ վագթ ֆարգ օլընմուշ.

Ժօրժ.—Թէէտիյէ օլընտըգտան սօնրա.

Բօլ.—Պու իշ պէօյլէճէ մէյտանա չըգարըլտըգտան սօնրա նէ՞ վագը օլմուշ տըր.

Ժօրժ.—Սախթէքեար գօրգուպ, «շէք»ի էճնիտէն էլէ կէչիրմէք իչիւն օ ատամը էօլտիւրմիւշ. . .

Բօլ՝ տէհշէթլէ.—Պիր գաթըլ ճինայէթի՞ մի.

Ժօրժ.—Էվվէթ, հիչ խիլաֆ եօգ.

Բօլ.—Էյ սախթէքեար գաթիլ Թութուլըպ մահքիւմ օլմո՞ւշ մը.

Ժօրժ.—Խայր, էֆէնտիմ. . .

Բօլ.—Պու նէ՞ տէհշէթլի շէյ.

Ժօրժ.—Օ գատար տէհշէթլի քի, ասըլ գաթիլ միւճազաթտըն գալըպ, պէնիմ զաւալը պապամ կէօրէ պէտպախթ պիր սուչսըզըն պաշը քէսիլմիշ տիր. . .

Պու սէօզլէրին իւզէրինէ պիր ազ վագթ սիւքիւթ պասատը.

Մ. Բօլ տը Լանժէ՝ զարիպ պիր սուրէթտէ տիւշիւնմէտէ կէօրիւնիյօր իտի.

Ժօրժ՝ միւքաալէմէյէ տէվամ իլէ.—Տիմէք Մատմազէլ Ժանըլէնին պիր գարտաշը վար, էօյլէ՞ մի.

Բօլ.—Էվվէթ, էֆէնտիմ.

Ժօրժ.—Գըզգարտաշըընըն տէլի օլտըղընը պիլի՞ր մի.

Բօլ.—Պիլէմէյօրըմ. . .

Ժօրժ.—Քէնտիսինէ խապէր վէ՞րմէտինիզ մի. . .

Բօլ.—Քէնտիսինի անճագ Թանըրըմ. . . խալընըզ իքի տէֆա պիր գաչ տագիգէ Մատմազէլ Ժանըլէնին նէզտինտէ կէօրտիւմ.

Ժօրժ.—Լաքին քէնտիսիլէ Թէսատիւֆ խուլէճէք հիսսալարընըզ եօ՞գ մը. չիւնքի պու հիսսալարըն պիրինտէ իրմի սէն Ֆրանգըլըգ պիր «խանըլըզլըգ» վագըը օլտըղընը սիզ սէօյլէտինիզ.

Բօլ.—Պէն սիզէ էօյլէ պիր շէյ սէօյլէմէտիմ, էֆէնտի. . . Պու հիսսալար գարտաշ իլէ գըզգարտաշ արասընտա խօռ. . . Պէնիմ զարարըմա օլարագ վագըը օլան խանըլըզլըգ պիր վագաայի խուսուսիյէտէն նէշէթ իթմիշ տիր. . .

Ժօրժ.—Էվվէթ, «շէք»տէ գալէմ օյնաթտըրըլըպ, պու «շէք»ին գալըպ պիր «շէք»է Թահվիլ խուլիւնը ուրուլտըղընը տիւշիւնիւխօրընըզ, տամէն, սիզ պու վագայը պագլօյօրտըղըմըզ քի տայիմա ՏԱՆԼԸՐՇԸՐԳ Թապիր խուլէսինիզ. . . Պէն հէր նէ գատար պէօյլէ գալպ պիր Թարխտա սիզէ պէյանը էֆքեար խուլեօր իսէմ տէ, մագսէտիմ չու տըր քի, պու սայէտէ տէմինճէք սիզէ սէօյլէտիքիմ ալչագ գաթիլին պէլքի իւզի պիր պուլասիլիրիմ. . .

Բօլ.—Ֆիքրինիզի անլայամայօրըմ. . .

Ժօրժ.—Ինթիմալ քի կիւնիւն պիրինտէ անլայաճագսընըզ. . .

Բօլ.—Մաթիլտին գարտաշընըտան շիւփհէ՞ մի իտիյօրսընըզ. . . մէրգում պինայէթլէ իթհա՞մ մը իտիյօրսընըզ.

Ժօրժ.—Պէն քիմսէյի իթհամ իթմէյօրըմ. . . արայօրըմ. . .

Բօլ.—Խիւլասա քէլամ, էֆէնտի, սիզի խալընըզ շունը Թէքրար իտէպիլիրիմ. —Մանթօնէթթանըն գարտաշը—(պէնիմ էմրիմէ)—հէման պանա խապանճը վէ մէճհուլ պիր տըր. . . Սիզին տախի ֆարգ իտէպիլէճէյինիզ վէճհլէ, պազը էսպապը նէզաքէթէ մէյլի մէրգում իլէ միւնասէպէթտէ պուլունմագ ասլա իսթէմէզ իտիմ. . . պու չէյտէն հիչ խօշլանմազ իտիմ. . . Մէրգումը հէփսի հէփսի իքի տէֆա կէօրտիւմ. . . Էկէր պանա գարշը գապահաթը պուլունմըշ իսէ քէնտիսինէ աֆվ իտէրիմ, վէ շայանը Թէէսսիւֆ պիր միւնազաանըն՝ տօլայըսըտան Մաթիլտին տէլիլիքինէ սէպէպ օլտըղընա բէք զիյատէ էսէֆ էյլէրիմ. . .

Ժօրժ.—Մ. Ժանըլէնի նէրէտէ պուլապիլէճէյիմի սէօյլէյէպիլիրմիսինիզ.

Բօլ.—Պուլվարըն խագընընտա. . . Թէպտիլ սօգագընտա իգամէթ իթտիկինի պիլիրիմ. . . Լաքին զաննըմա կէօրէ, անը Բարիզտէ կիւճ պուլուր Թէթիւրէպիլէճէքսինիզ. . .

Ժօրժ.—Նիչի՞ն էօյլէ.

Բօլ.—Զիւնքի Մաթիլտին նէզտինտէ օնա բասըթ կէլմէք պէտպախթլըղընա ուղրատըղըմ կիւն ուղուն պիր եօլճուլըղա հազըրլանմագտա օլտըղընտան, մէտալաշմագ իչիւն գըզգարտաշընը կէօրմէյէ կէլմիշ իտի.

Ժօրժ.—Ա հ. . . Բարիզտէն միւֆարէգա՞թ մը իթմիօր իտի.

Բօլ.—Էվվէթ. . . պիր գաչ սաաթ սօնրա չըքմէնտօֆէրէ րաքիպ օլաճագ տը.

Ժօրժ.—Իթա իթթիքինիզ իչիւն մալիւմաթտան տօլայը Թէշէքքիւր իտէրիմ, էֆէնտի. . . Վագըա մալիւմաթը մէզքիւրէ բէք տէ պիր չէյ պէլլի իթմէյօր իսէ տէ, ումարըմ պիր բըրըգ կէօրիւնտիւքէ պաշլայօր, պու բըրըգ ազ վագըթտան ինթիմալ քի պէօյլէ իւյսինէ տէյիր. . .

Բօլ.—Շիմտի, րիճա իտէրիմ, Մաթիլտին իւզէրինէ սէօյլէճէյիմ. . . էյի օլապիլէճէ՞ք մի տիր. . .

Ժօրժ.—Հագիգաթը հալի՞ մի պիլմէք իսթէրսինիզ. . .

Բօլ.—Էվվէթ, էֆէնտիմ. . .

Ժօրժ.—Էօյլէ իսէ պագընըզ, մէրգումէնին պէյնի էօյլէ պիր չիւրիւքթիւ սարսըլմըշ վէ տիւշարը վէխամէթ օլմուշ տըր քի, պէտպախթ հէնիւզ գարընըն ագլընը պաշընա կէթիրմէկէ հիչ իմքեան եօգ տըր. . .

Բօլ՝ պէնզի սարարըր քէսիլէրէք վէ էլինի խաշարմըշ օլան կէօզլէրի իւզէրինէ կէօթիւրէրէք.—Հիչ օլմազսա խաչըյաճագ մը. . .

Ժօրժ.—Պէլքի պիր գաչ այ խաշար. . . (էկէր օնա տա խաշամագ տէնիլէպիլիր իսէ՛.) . . . Լաքին պիր սէնէտէն զիյատէ խաշայամազ. . .

Վիգօնթ տը Լանժէ՝ պու սէօզլէրի գաճիրի պիր միւքէմմէլիյէթլէ տինլէմէքտէ իտի իսէ տէ, զավալըրըն արասը պուրուշուլըպ, պիւթիւն տէվլէքէլէրի տախի աչըլըպ գապանմագտա վէ գավալը չաթլըմագտա օլտըղընտան, միւմաիլէյհին պաթընէն բէք փէնա մուղտարիպ օլտըղը անլաշըլմագտա իտի.

Բօլ՝ քէքէլէյէրէք.—Տիմէք Մաթիլտտէն իւմիտ եօգ տըր, էօյլէ՞ մի. . .

Ժօրժ՝ պիր իշարէթլէ էվվէթ տէյու ճէվապ վէրտի.

(Տեւէ)

աԹօրըլըրտան տօլայը կէրէք Իչխան Լազարեանը վէ կէրէք բաբալը քիլիսէտէն չըքառ խուսլ, Լազարեանըն եարարըրըըլը քիլիսէլերի տէ գապուլ իԹմէմիչ օլտուղը ճիհէԹլէ, Լազարեան Իչխան տախի կէրէք Մօսգուա վէ կէրէք ՊէԹէրսպուրկ քիլիսէլերինի խօտղէխօտ քէնտի եէտը խտարէսինէ ալըր, վէ պու հալ փարիսի միւԹէվէֆֆա Աբամէլէք Լազարեան ժէնէրալ վարիսինէ տախի ինԹիգալ իԹմիչ ալը.

Շէօյլէ քի, մէտէլա ՊէԹէրսպուրկ էրմէնի քիլիսէսինին Թէքմիլ իրատընը մուամէլէյէ քէնտի վարիսօսմէ զաԹիյէսի կէսի լ ուլլանըրդ, կէրէք բաբալար իւճըէԹինի վէ կէրէք մէսարիֆըսմէ սարիէյի տախի քէնտի պէտէնինտէն իյֆա իտէր իտի. Պագամ պու հալ ՊէԹէրսպուրկ վէ Մօսգուա էրմէնի սէքէնէսինէ մուճիպը ինՖիալ օլմալյա, Յովհաննէսեան վէ Սանասարեան՝ պիր գաչ տէֆա պու մէտէլէյէ խիԹամ վէրմէք իչլյէ հայԹա հիւքիւմէԹէ պիլէ միւրաճաաԹ իԹմիչլէր իսէ տէ, Դէլիանօֆըն նուֆուզը հասէպիյլէ մուվաֆֆագ օլէԹ ալամամըշլար. ՆիհայէԹ գօնԹ Լօրիս Մէլիքօֆ տախիլիյէ նազըրը օլըրդուտա. մումայլէյհիմ պիտէէֆաամ միւրաճաաԹ իԹտիքլերինտէ, Լօրիս Մէլիքօֆըն էմրիյլէ քիլիսէ Աբամէլէք Լազարեան Իչխանըսան ալընըրդ, էջմիածին խտարէի րուհանիյէսի Թախիլինա իԹա գըլընմըշ, վէ անճագ միւշարէլէյհ Իչխան ժէնէրալ Աբամէլէք Լազարեան իքի քիլիսէյէ տէ Փախրի միւԹէվէլլի գալմըշ, վէ պու ինվանը վէֆաԹընա տէկին սագլամըշ տըր. Քէնտի օղլու տախի չիմտի հոգաբարձութեան խորհուրդա րէիս պուլընմագտա տըր. Աբամէլէք Իչխանըն իքի գըզը իլէ պիր օղլու վար տըր. Պու գըԹըն տահա կէնճ հալինտէ նիշանէԹէն իլմ ու մէարիֆէ զիւէԹլէ աչնա վէ միլլէԹբէրվէր օտուզը նամլ օլուն եօր.

Աբամէլէք Իչխանըն վէֆաԹընըն էրմէնի կիլիսէ հագքընտա խիսսբա խուլուսիյէթէ միլլէԹիյէսին բաբալարը գայրիտամամա Մեխէլյէ իլէ մէչհուլ պուլընտըգլարընտան, Ռուս բաբալըրը տամամ օլունմըշլար տըր. Անճագ Է սինիյ տէ Ռուսլարլա պէրապէր գալըրըրդ, Սմօլէնսքի գայրիսիմանընըն տէֆին իԹմիշլէր տըր.

Իչխան Աբամէլէք՝ Ռուս բայԹախԹընըն էն մէշհուր սալընդաղէկխանընտան պիրիսի ատտ օլունըրդ, քէնտի սալօնընտա նիւքտէ Արիսթօքրասի Թագըմը ճէմ օլունմագտա իտի. Ճէնազէսինտէ տախի կէրէք քէնտի վէ կէրէք պաճանագը պուլըննան մէարիֆ նազըրը Դէլիանօֆըն խաԹըր իչին, ժէնէրալլար, վիւքէլա վէ սէմուրինը քիբար հալըը պուլընմըշլար տըր. Ֆագամ քէնտի միլլէԹինէ հիչ պիր ֆախտէ, հիչ պիր մուավէնէԹ տէ պուլունմամըշ հալտէ, Ռուս քիլիսէլերինէ վէ չիւբէԹլէրինէ խաճաԹ իԹտարընտան ֆարիղ օլմամըշ տըր. Պուրասը՝ «Ազգային Ջօջէր» միւէլլիֆինին նազարը տիգգաԹընա հէժվալէ օլունըր. Չէօյլէ քի, Պարոնեան էֆէնտի՝ մէշհուր Իչխան Լազարեանըն վարիսի ժէնէրալ Իչխան Աբամէլէք իչին «Ռուսաց եկեղեցիները պահպանած է» տէյի մէտհ խաէլիյօր....

ՍԻՎԱՍ

Սիվաս մուխպիրիմիզտէն ալրիլ 30 Թարիխլիյէ ալտըղըմըզ պիր մէքԹուպ տըր.

Հէփէն Ք—ոյ

Արդէն ամենօրեայ լրագրայ լրոց համաձայն ներկայ տարւոյս մարտ եւ ապրիլ ամիսներն գրեթէ յարատեւ անձրեւօք եւ տեղ տեղ ձիւնօք անցան եւ անցնելու վրայ են եւ տեղ տեղ ալ մեծամեծ վնասներ տուած են. ահա այսօր եռեւուն եւ մի օր է ամեն օր անձրեւ կը տեղայ բոլոր Սեբաստիոյ գաւառին մէջ. երկրագործք չկրցան իրենց գարնան ցաներն ցանել ժամանակ հըգտնելով. ինչպէս ըսի, ամիս մ'է անձրեւներն յաճախելուն, ամսոյս 23ին երեկոյեան ժամը 9ին միջոցներն, երկինք սկսաւ զռալ, ամպերն սկսան բարկաճայթ դղրդիւն հանել, ամենայն սաստկութեամբ եւ արագութեամբ գրեթէ քառորդ մի ժամ կարկուտ Թափել ըսկըսաւ, կարծես երկնից հիմունք պիտի քանդին, գեղին մեղմիկ պզտիկ գետն որ սահելով եւ կարկաչելով դէպ ի Սեբաստիա կը վազէ (եւ անուն անգամ չունի) մէկէն ի մէկ կատղած, փրփրած, ինչպէս Ովկիան բոլոր գեղին չորս կողմն պատեց պաշարեց, կարծես պիտի լափէ կուլ տայ իւր 300 անոյն եւ 1590 բընակչօքն. Նոյն պահուն ժողովուրդք արդէն յեկեղեցին խռնեալ «զՔրիստոս Յարեաւ» լսելու ամենայն պարկեշտութեամբ իւրեանց խնդրուածքներն կընծայէին դէպի խորանն, եւ ահա շըշնկոց մի բրդաւ, Թէ երկու հոգի ջուրն կը տանի եւ Թէ պատ մի փլելով քանի մը անձինք տակն են մնացեր. առ հասարակ ժողովուրդն եկեղեցւէն դուրս սկսան գլուել արք եւ կանայք. ո՛հ ինչ փչաքաղ տեսարան, կորիճ եւ ուժեղ քսան եւ ութ տարեկան երիտասարդ մի Արթին Գազանճեան անուամբ, որն որ իւր բարեպաշտութեամբն նոյն հեղեղէն քանի մը հոգի ազատեր էր ամենի ձիոյն, բայց դժբաղդաբար եւ ձին հեղեղին սաստիկ արագութեան դիմանալ չկրելով, զինքն հեղեղն պիտի տանէր, որովհետեւ ձին տեսնելով որ կարելի չէ հակառակիլ ջրոյն սաստկութեան եւ ուժամաւոր լինելով, դէպի ցամաքն կը դիմէ, մինակ զինքն ազատելու. իսկ խեղճ երիտասարդն, որ ձիուն վրայէն վար ինկած էր, ջուրն իբր յերդի չնչղ մի դէպի յաւիտենականութիւն կը տանէր, բոլոր ժողովուրդն ձեռնամած դէպի երկինք աչուընին յառած գթութիւն եւ օգնութիւն կը հայցէին. հոն էր տեսնել լաց ու ողբ, աղաղակ եւ ճիչ իւր որդւոց եւ ազգականաց եւ բոլոր ժողովրդեան. ո՛չ ոք կարող էր օգնութեան հասնիլ. ոմանք դիմեցին եկեղեցին խնդրել յԱստուծոյ, որ ողորմի բարեսիրտ երիտասարդին. լսեց յերկնից եւ այրն Աստուածոյ, եւ խեղճ երիտասարդին ձեռքն չիշխին փայտ մի տալով կանգնեցաւ հեղեղին մէջ եւ գրեթէ կէս ժամ հոսանոց դէմ կենալով իւր ուժեղ զօրութեամբն դէպի ցամաքն լող տալով ազատեցաւ հրաշիւք իմն. ո՛հ, ի՛նչ ուրախութիւն էր այն պահուն երբ ժողովուրդն կրկին խուռն բազմութեամբ կը դիմէր յեկեղեցին «զՔրիստոս Յարեաւ» լսելու յայտնելով միանգամայն իրենց ամենախորին շնորհակալիքն Բարձրելոյն Աստուծոյ:

Փա՛ռք Նախախնամութեան, որ ո՛չ միայն հեղեղն գեղին անձանց կորուստ չտուաւ, հապա քաղաքին. սոյն գետին հեղեղն 100—120 տուն եւ խանութ կոխած է, միայն քաղաքին մէջ տուն մը կոխելով անմեղ մանկիկ մի օրօցքին մէջ խեղդած է. գալով ուրիշ վնասուց՝ քննութեան առնուած չէ. բայց շատ, գրեթէ բոլոր Սեբաստիոյ գաւառին 6—7 հազար լիրա. Աչտի, Տէրէնտէ, որ գիւղաքաղաք են, մեծ վնասներ կրած են. գալով ճամբաններու, Պաղտատի քարուղին բոլորովին քայքայուած է, գրեթէ 120—130 կանգուն տարած է ջուրը, որով ճանապարհորդք դադրած են. եթէ Քարբերդէն եկած գրութեանց նայիս, սաստիկ կարկուտ եկած է, մինչեւ 150 դրամնոց մէկ հատիկ. քաղաքիս ծայրն գտնուած արտերուն իբր 1500 քիլէ (Պօլսոյ) ցանք տիղմ բոլորովին գոցած է, ինչպէս Ալիս գետին չորս կողմն գտնուած արտերն իբր 800 քիլէ Պօլսոյ. ուստի եթէ յետ այսու արեւու անձրեւներն չը յաճախեն, յոյս չկայ աղէկ հասկ հասցնելու. անցեալ տարւոյն երաշտութեան, ներկայիս առատութեան ջուրց Թշուառութիւններն վերին Նախախնամութեան յանձնելով մանրամասն լուրերն գալիք սուրհանդակներէն սպասեցէք.

ՊՐՈՒՍԱ

Պրուսա մուխպիրիմիզ Թարաֆընտան մաԹպաամըզա եազըլան մայիս 18 Թարիխլի պիր մէքԹուպ տըր.

Մահը հալին 15ինճի բազար կիւնիւ էրքէք վէ գըզ ազգային մէքԹէպլէրիմիզին իւչ այըրդ տէրս չահատէԹնամէլէրինին բէտլը Թէվզիի՝ Ս. Գէորգեան մէքԹէպի սալօնընտա մուԹանթան սուրէԹտէ իճրա օլունտը.

ՄէքԹէպը մէզգուրըն սալօնընտա տէֆնէ տալլարը վէ գըզ չակիրտանընըն կէօնակէօն էլ հիւնէրլէրի իլէ ճալիպը հայրէԹ պիր Թարզտա Թէզյին իտիլմիչ օլարագ, սապահլայըն միւԹատ օլան քիլիսէ տուալարը խիԹամընտա, էրքէք չակիրտան՝ քիլիսէնին հավլիսինտէ սաֆպէսԹէ սէլամ վէ իհԹիրամ օլըրդլարը հալտէ, լաԹիֆ սուրէԹտէ իճրալի ԹէզյինիյաԹ էյլէմէքտէ վէ զամբանա տախի պիր Թարաֆտան սէտաքերաաղը տավէԹ օլմագտա պուլունմադլա, էհալի Փէվճափէվճ քէլմէք չէվգ ու զայրէԹլէ մէքԹէպէ չիԹապան օլըրըը կիպի, Պատուարժան Ուսումնասիրաց ԸնկերուԹիւն հէյէԹի իտարէսի վէ իւք պահար միւնասէպէԹիյլէ պէրաի Թէպրիկը հավա միւսաֆիրէԹէն չէհրիմիզ գայըրճալարընտա պուլունան ԱսԹթանէլի միլլէԹիմիզ միւԹէպերանընտան Եռեան Յովհաննէս, Գօլօեան Աւետիս, Պապաեան Կարապետ, Մանիկեան Արմենակ, Ագապեան Թաչտապուլունեան, Յարութիւն Սատիկօլլըեան, Պօղօս Եալըրըճեան էֆէնտիլէր հազարաԹը վէ սաիրէ մէտուէն Առաջնորդըմըզ Գեր. Բարթուղիմէոս Սրբազան հայր հազրէԹլէրի վէ մէճալիսը միլլիյէմիզ ազա մուԹէպէրանը րէֆագաԹը իլէ Առաջնորդարանտան մէքԹէպէ ԹէշրիՖ պույուրմագ իւզրէ իքէն, չակիրտանը մէրգումըն Թարաֆընտան իսԹիգպալ օլընըրդ, ալայ իլէ մէքԹէպ սալօնընա տուխուլ իտիլտի.

Օրատա մէքԹէպիմիզին միւտիրի պուլունան Մեծ. Ռափայէլ էֆ. նին էրմէնի իլէ իպարէ ալր մէզգալէսի իլէ գիրիԹ քիւչատ օլընրդ, պաաէհու էրքէք վէ գըզ չակիրտանը Թարաֆընտան բէյտէրըէյ էրմէնի, Թիւրքի վէ Ֆրանսըզ լիսանլարը իլէ նուԹգլար իրատ վէ շիիրլէր գրաատ վէ կէօնակէօն լաԹիֆ իլ էտա նամէլէր Թէղաննի իտիլտիքի կիպի, նամը ատալէԹ իլԹիխամը հազրէԹը Բատիչահիյէ մախսուս մանզում վէ պէսիԹէլէնմիշ պիր տուալը սատաղաԹինիսա՝ հիւմնիւ էտաի սավԹ վէ բէմալը չէվգ իլէ Թէղաննի իտէլտիքտէ, ճիւմէ հազըրուն զիւքիւը ու իանա «Բատիչահըմ չօգ եաշա» տուալի վաճիպ իլ էտաալը իլէ Թէրֆիը սէտաի չիւքրանի օլտուլար. Իշպու նուԹգ վէ ԹէղաննիյաԹ էսնասընտա պուլանտէ գիբը օլընան տէրս չահատէԹնամէլէրի Ս. Առաջնորդ հայր հազրէԹլէրի վէ սաիր զէվաԹը միւԹէպերէ վէ մէքԹէպ միւտիրի եէտի իլէ չակիրտանա Թէվզի օլընմագտա իտի.

Իշպու օլըան նուԹգլար վէ օգունան չիիրլէր զայէԹիլէ հազըրունըն մահզուզիյէԹինի մուճիպ օլմալյա, Ուսումնասիրաց ԸնկերուԹիւն հէյէԹի իտարէսի վէ մումայլէյհ Գօլօեան Աւետիս էֆ. տախի քէնտի Թարաֆընտան էսալէԹէն վէ հէմչէհրիլէրի Թարաֆընտան վէքալէԹէն ԹէչէքքիւրԹէ վէ տաւամէֆֆուզիյէԹէսի հազրէԹը Բատիչահիյի հավի պիրէր մէգալէի մուԹասարէԹէ լըրաթ խասել, ճիւմէ Թարաֆընտան ալգըշլանընդլարը կիպի, Գէր. Ս. Առաջնորդ հայր հազրէԹլէրի տախի լէԹաֆէԹամիզ մէգալայը չիւբրանլիյէ վէ օրզունուԹիւնլարը իլէ չակիրտանը, խօճաեանը վէ պիլճումլէ հազըրունը Թէչվիգ պույուրմուչլար.

Պալատէ գիբը իԹմիշ օլտուգըմ ԱսԹթանէլի միլլէԹտաշլարըմըզ էֆէնտիլէր հազարաԹը տախի քէմալը խօշնուտիյէԹլէ հիւնէ միւֆարէգաԹլարընտա՝ մէքԹէպլէրիմիզ ֆուգարա չակիրտանը իչին հոգաբարձութիւնա այրը այրը նուէրլէր կէօնտէրէճէքլէրինի վատ պույուրմըշ օլտուգլարը կիպի, մումալէյհ Եռեան Յովհաննէս էֆ. հազրէԹլէրի մուախխէրէն օն ատէտ լիրա իրսալ իտէրէք, 400ի միւԹէճավիզ վէ էքսէրիսի ֆուգարա օլարագ մէքԹէպլէրիմիզ չակիրտանընըն Թէտրիս ու Թէրպիյէսինէ էդճան ու տիլ զայրէԹ իԹմէքտէ օլան Պատ. հոգաբարձութիւնը Թալթիֆ վէ Թէշվիգ պույուրմըշ օլտուգը՝ մաէլիֆԹիխար մէմուրի ահիզանէմ օլմուշ, վէ պալատէ գիբը օլան հէմչէհրիլէրի էֆէնտիլէր հազարաԹընըն տախի Եռեան էֆէնտի հազրէԹլէրինէ իմԹիսալը հարէքէԹ իտէճէքլէրի մէնպաի մէմնունէԹէ իտիխալար գըլընմըշ տըր.

Ջինէէ Թը մէզքիւրէնին միւսյէԹէնի օրըրըը մագսատ մահզա չակիրտանա պիր գալէ տահա ԹէչվիգըՖէվքէֆիգ իրասընտան իպարէԹ պուլընտըղը, վէ պու իսէ Պատ. հոգաբարձու էֆէնտիլէր իլէ Ֆրանսըզճա լիսանը մուալլիմիկի վէ միւտիրէԹ վազիֆէսինի տէրէօհտէ իԹմիչ օլան Մեծ. Ռափայէլ էֆէնտինին մէքԹէպլէրիմիզ հազըրընտա օլան զայրէԹը Թէրագգըբէրվէրանէլէրինին պիր էսէրը պիրճէԹի օլմաղլա, էլ հագգ Պրուսա էհալիմիզճէ մուճիպը մէմնունիյէԹ վէ իՖԹիխար օլմագտա տըր.

ԹԱՀՐԻՐԱԹԸ ՌՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

Մէնաֆի սանճագլարընըն խըլաճը խտարէսի էսասընտա մուվաֆֆէնի օլամագ իւզրէ մուվազզաֆ մէմուրին իլէ պազը զավաԹը Թանզիմիյէ իԹԹիխազընա տաիր Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէԹինճէ Թասաիէն գալէմ ալընան նիզամնամէ լայիհասը՝ Պապը Ալի ճանիպը սամիսինէ Թագտիմ խըլընմըշ, վէ պու սէնէտէն իԹիպարէն սանճագլար ախտամընըն մաըէամէլէն մավէզալէհինտէ (մազպէտէ) գուլլանըլմասը գարարը ալի իգԹիզասընտան պուլընմըչ օլտուղընտան, նիզամնամէի մէզքիւրըն մէվգըի իճրայէ վազընա գատար սանճագլարըն մուամէլէի գատիմէի հիսապիյէսինի րույէԹ, վէ իգրալ մուամէլէյէ Թէվի նէզարէԹ իչին իյճապ իտէն գօմիսիօնլարըն Թէշքիլ, վէ հէր սանճագ իչին մուվազզաֆ վէ միւգՖէտիլ քէԹէպէ Թայինի իլէ մէզքիւր գօմիսիօնլար մայէԹինտէ խըԹխատամ ատիլմէսի՝ Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէԹինէ Թարաֆընտան պապը Թաէբէրամը ուլուլմիշ հէր Թարաֆա պիլտիրիլմիշ տիր.

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Խըրիմը սաղըր Իսմայիլ բաչա հազրէԹլէրինին մախսուսը Ալի ճէմալ պէյէ րիւԹպէի միրիմիրանի (բաշալըգ),

Էնգարէ վալիսի Ապէտին բաչա հազրէԹլէրինին պիրատէրի Հիւսէյին վէ էնիշԹէսի Ճէլալ պէյլէրէ րիւԹպէի սանիյէ սընիֆը միւԹէմայիզի, վէ հէմչիրէզատէսի ԼաԹիֆ վէ Րէֆի էֆէնտիլէրէ Պէտի պէյլէրէ

Էնգարէ վիլայէԹի մուհասէպէսի միւմէյյիզի Հիւմնիւ վէ մուհասէպէ գալէմի խուլաֆասընտան Նուրի վէ Իսմայիլ, վէ մէքԹուպի գալէմի միւմէյյիզի Րիֆաթ, վէ մէճլիսը իտարէ պաչ քիԹապէԹի Իսմայիլ վէ մաԹպաա միւտիրի Զիւհտի էֆէնտիլէրէ րիւԹպէի սանիյէ սընֆը սանիսի, վէ գալէմը մէզքիւր խուլաֆասընտան Վէյսի, վէ մէքԹուպի գալէմի խուլաֆասընտան Միւնիր վէ Մէհմէտ Խալիտ վէ Հիւմնիւ վէ Նէճիպ վէ Հայտար վէ Հաճի Զիյա, վէ էվրագ միւտիրի մուավինի Սալիհ Սամի, վէ մէճլիսը իտարէ գէԹապէԹի սանիսի Ալի Նաֆի, վէ ինԹիխապ գօմիսիօնը պաշ գէԹապէԹի Սատրի էֆէնտիլէրէ րիւԹպէի սալիսէ,

Տօյունը Ումումիյէի Օսմանիյէ վարիտաԹը մուհասէպէսի իտարէ մէմուրինինէ մէքԹուպի գալէմի խուլաֆասընտան Հալիտ պէյէ րիւԹպէի սալիսէ,

Տէրսանէի Լիման տաիրէսի մուհասէպէ գալէմի միւտիրի Իսքէնտէր էֆէնտիյէ րիւԹպէի սալիսէ,

Մուհասէպէի Պահրիյէի մէրքէզիյէ գալէմի պիրինճի սընըֆ խուլաֆասընտան Ֆուատ պէյէ րիւԹպէի սալիսէ,

Սուրիա վիլայէԹի տախիլինտէ Սահալուն գազասը գայմագամլըղը՝ միւլազըմլըգտան Խալիտ էֆէնտիյէ,

Տիյարպէքիր վիլայէԹի տախիլինտէ Միտիաթ գազասը գայմագամլըղը՝ Աֆնիյէ գայմագամը Ճէմալ էֆէնտիյէ,

ՎիլայէԹը մէզքիւրէ տախիլինտէ Աֆնիյէ գազասը գայմագամլըղը՝ Միտիաթ գայմագամը Իպրահիմ Նիյազի էֆէնտիյէ Թէվճիհ պույուրըլմըշտըր.

⁂

Զապթիյէ նազըրը Քեամիլ պէյ հազրէԹլէրինէ 1ինճի Օսմանի, վէ Խըրիմը սաղըր հազրէԹլէրինին մախսուսը Իսմայիլ բաշա հազրէԹլէրինէ 1ինճի Մէճիտի,

Պիրինճի տաիրէի պէլէտիյէ րէիսի վէ հարէմը հիւմայուն մէսարիֆաԹ նազըրը Րաշիտ էֆ. հազրէԹլէրինէ 1ինճի Օսմանի,

Մահքէմէի Թէմիզ ազասընտան Հիւսէյին Համտի պէյ հազրէԹլէրի իլէ սէրէսվալիլի հազրէԹը Շէհրիյարի Իսմէթ պէյ 1ինճի Մէճիտի, վէ սիւվարի Ֆէրիգի Աքիֆ բաչա հազրէԹլէրի 2ինճի Մէճիտի, վէ եավէրանը հազրէԹը Շէհրիյարիտէն միրալայ Ալի Գալիպ վէ Հաճի Մէհմէտ պէյլէրէ 2ինճի Օսմանի,

Պապը Սէրասքէրի մուհասէպէ ճիւմէյի տաիրէսի նազըրը Ֆէրիգ Հասան Րիւշտի բաչա հազրէԹլէրինէ Թէպտիլէն 1ինճի Օսմանի,

Միրալայ Արիֆ պէյէ 2ինճի վէ Պահրիյէ միրալայը Օսման պէյէ 3ինճիւ վէ գայմագամ Իզզէթ պէյէ 2ինճի Մէճիտի, վէ սիւվարի Նիզամ օղըրու ալայը միրալայը Հաճը պէյէ տախի քէզալիք 2ինճի Մէճիտի,

Էնգարէ վիլայէԹի էվրագ միւտիրի Մէհմէտ Րէֆիգ վէ մաԹպաա միւտիրի Աքխաֆ էֆէնտիլէրէ 3ինճիւ, վէ մէքԹուպի գալէմի խուլաֆասընտան Գաուվ էֆէնտիյէ 4ինճիւ Օսմանի,

Մայէտը Սէնիյէ էրքեանը հարպիյէ Ֆէրիգի Րըզա բաչա հազրէԹլէրինին մախսուսը Խարիճիյէ ԹահրիրաԹը էճնէպիյէ գալէմի խուլաֆասընտան Րագըպ պէյէ 4ինճիւ Օսմանի,

Թրապիզօն վիլայէԹի զապԹիյէ ալայը իքինճի Թապուրընըն բիյատէ պիրինճի պէօլիւքի պէօլիւք աղասը ԼազիմԹանլը Ահմէտ Սապրի էֆէնտիյէ Թէպտիլէն 4ինճի Մէճիտի,

Գուտսը Շէրիֆ իւլէմասընտան վէ էչրաֆընտան օլաճ ԹահրիրըՆուֆուս գօմիսիօնը բիյասէԹինտէ պուլընան Շէյխ Եուսուֆ էֆէնտիյէ 4ինճի Մէճիտի,

Տէտէ Աղաճը մէճլիսը իտարէ ազասընտան Անտօնաքի էֆէնտիյէ 5ինճի Մէճիտի,

Ալէմանիա տէվլէԹի Թէպաասընտան Կիւմիւշխանէ մատէնի միւտիրի վէ միւհէնտիսի Մ. Բօլ Ֆրանուա 3ինճի րիւԹպէ Մէճիտի նիչանը իհսան պույուրըլմըչ տըր.

ՄԻԽԹԷՖԵՐՐԻԳԱ

Պրինճինա գօմանտանը Իպրահիմ բաչա իլէ Սէլանիկ Թէլէկրաֆ վէ բօսԹա միւտիրի Ասաֆ պէյ՝ տուն Սէլանիքտէն Տէրսաատէյէ կէլմիչլէր տիր.

—Սուրիա կազէԹասընտա օգունմըշ տըր.

«Միւչիրանը ազամտան Ճէմիլ բաչա հազրէԹլէրինին Հալէպ վալիլիկինտէ պուլունտուգլարը հէնկեամտա, հալպըրընտա սուի գասատա պուլընան Մէրտ Նամ չախսըն վիլայէԹիմիզ մահքէմէի իսԹինաֆիյէսինէ իճրաի մուհաքէմէսի՝ միւչարիլէյհ հազրէԹլէրինին ախիրէն Հալէպտէն միւֆարէգաԹլարը իւզէրինէ բաԹինհալ իԹտիրէլէրի իրատէի մախսուսէ միւգԹէզայի ճէլլէնտէն օլմագ հասէպիյլէ, էվրագը տավա օլվագԹ պուլըրայա (Շամ) կէօնտէրիլէրէք մահքէմէի մէզքիւրէտէ մուամէլամը գանունիյէսինէ իպԹիտար խըլընմըշ տըր.

«Պու քէրրէ մաԹպաամըզա Թէպլիղ օլընտուղընա կէօրէ, միւԹէճասիրը մէրգումըն մուհաքէմէսի՝ տուն խիԹամ պուլարագ Թէպլիյին վէ ԹէԹէհագգուգ իտէն էսպապ վէ տէլաիլը գանունիյէյէ պինաէն 15 սէնէ միւտտէԹլէ քիւրէկէ գօնուլմասընա հիւքմ օլընտուղը անլաշըլմադլա, իլանընա իպԹիտար օլընտը.»

—Սրպիսթան գըրալը Միլանա նիւզուլ խասպէԹ իԹմիչ իսէ տէ, միւտավաԹ իլէ քէսալը չիֆա էյլէտիկի, վէ ֆագաԹ քէյֆսիզլիկի խաֆի ԹաԹուլըրըը, վէ Մ. Գրիսիիչ գապինէԹօսընըն իսԹիֆասը մէմուլ օլտըղընտան, Տէրսաատէտէ ՍրպիսԹան սէֆիրի Մ. Նօվագօվիչին էննի գապինէԹօյը Թէշքիլէ մէմուր օլաճաղը չայի օլտուղը՝ Պէկըրատտան եազըլմըչ տըր.

—Բարիզտէ սաքին Մաճառըլարըն՝ Մ. Թիճանըն նուԹգը մալումի ալէյհինտէ Բարիզ կազէԹալարընտա նէչր իԹտիրտիքլէրի բրօԹէսԹօնամէնին սուրէԹինի տուն նէչր իԹմիչ իտիք.

Մումայլէյհիմ Մաճառլար՝ Բարիզտէ մուգիմ Աւստրիա-ՄաճառիսԹան սէֆիրինէ տախի պիր մէքԹուպ իրսալ իտէրէք, Մ. Թիճանըն նուԹգընը չիֆահէն տախի բրօԹէսԹօ իԹմէք իւզրէ քէնտիլէրինտէն պիր հէյէԹը մէպուսէնին գապուլինի րէճա իԹմիշլէր տիր.

Մ. Թիզանըն նուԹգընտան տօլայը զուհուր իտէն հատիսէ՝ ըրճաբէԹ նօգԹաի նազարընտան տախի պէօյիւք պիր էհէմմիյէԹ քէսպ իԹմէք իւզրէ տիր.

Ֆրանսա մուհարրիրլէրինտէն իքի զաԹ՝ չայէտ Մաճառ փայըրիկաԹօրլարը Բարիզ սէրկիսի ումումիսինէ էշեա կէօնտէրմէզլէր իսէ, ՄաճառիսԹան էչեասը ումումիյէսի ալէյհինտէ Ֆրանսա կազէԹալարը իլէ նէշրիյաԹա պաշլայաճագլարընը պէյան իԹմիշլէր կիպի, Բարիզ մէրկէզարընտան Մ. Գայէլ տախի՝ ալԹըգ Մաճառլար իլէ ախզուիԹա իԹմէյէճէկլէրինտէն պահսիլա Բէչլէպատա պուլունան վէքիլինէ Թաքիրը մուամէլաԹ իլէ Ֆրանսայա ավտէԹ իԹմէսինի էմր իԹմիշ տիր.

—Ինկիլթէրատա Պիրմինկէամ չէհրի պէլէտիյէ րէիսի՝ Բարիզ սէրկիսի ումումիսինէ Ինկիլթէրա Թարաֆընտան րէսմէն իչԹիրաք օլունմագ իւզրէ րէիսը վիւքէլա լօրտ Սալիզպէրիյէ պիր մէքԹուպ կէօնտէրմիշ օլտըղընտան, լօրտը միւշարիլէյհ՝ 1789 Ֆըրանսա ինգըլապը ազիմինին (յեղափոխութիւն) 100իւնճիւ սէնէի տէվրիյէսի միւնասէպէԹիլէ Բարիզտէ քիւչատ օլընաճագ օլան սէրկիյէ Ինկիլթէրա հիւքիւմէԹինին իչԹիրաք խաէմէյէճէկինի պէյան էյլէմիչ տիր.

—Ալանավլու քէօյլիւնտէ տէրէ իչինտէ զայըրգճը Եօրկինին խանէսինտէ միւսաֆիրէն իգամէԹ իտէն Գամինգօ Նամ գատընըն խանէտէն չըգմասընը մէրգում Եօրկի պէյան էյլէմէսի իւզէրինէ Գամինգօ իլէ մէրգում Եօրկինին զէվճէսի Անէսթի արասընտա միւնազաա զուհուր իԹմիչ, վէ Անէսթի՝ Գամինգօյըն 10 եարալարընտա մախսուսինը պաչընտան աղըրճա ճէրհ իԹմիչ օլտուղընտան, մէզպուրէ՝ Անէսթի ԹահԹը Թէվգիֆէ ալընմըշ տըր.

—Տիւն Թալիգ միրլիվալարընտան Զօղրաֆօս բաչա Բարիզէ, վէ Ալէմանիա սէֆիրինին պիրատէրի ժէնէրալ Րատօվից Պէլլինէ ազիմէԹ իԹմիչլէր տիր.

—Ուսում մուհաճիրինին գօմիսիօնը ազասընտան Տէրսաատէթ վէ Րումէլի վիլայէԹը իսքեանը մուհաճիրին մէմուրը Ալի պէյ 3ինճիւ րիւԹպէ Օսմանի նիչանը իհսան պույուրըլմըչ տըր.

—Տիւն Օտեսատան լիմանըմըզա կէլէն Րուս գումբանեասը վաբօրը՝ Իսկիւտարտան կէլմէքտէ օլան քիրէճ եիւքլիւ պիր մավունայա չաԹարագ զարար իԹմիչ իսէ տէ, Լօյտ գումբանեասը գաբտանլարընտան պիրի՝ տէրհալ սանտալ իլէ եէԹիչէրէք մավունատա պուլունան իքի մավունաճըյը սալիմէն գուրԹարմըչ տըր.

—Գավգասիա էհալիսինին 1886 սէնէսի նիհայէԹինտէ 7½ միլեօն նուֆուս օլտուղը, վէ 1872 սէնէսինէ նիսպէԹլէ էհալիի մէզգումէ նուֆուսը 2 միլեօն Թէզաիւտ իԹմիչ իսէ տէ, պու ֆազլանըն 200,000 նուֆուսը՝ ՊաԹում վէ Գարս էհալիսի օլուպ, 700,000 նուֆուսըն Թէվէլլիւտաթտան հասըլ օլտուղը, վէ գուսուրընըն Րուսիանըն սաիր Թարաֆլարընտան կէլտիկի՝ Գավգասիա սալնամէսինտէ պէյան օլընմըչ տըր.

Տիկէր Թարաֆտան Զէրքէզլէրին հիճրէԹիյլէ Գավգասիանըն էհալիսի խայլը ազալմըշ տըր. Րուսիա տէվլէԹի՝ խըտէմամը աքէրիյէնին հէր Թարաֆտա մէճպուրի օլմասընը իյան իտէլի՝ Զէրքէզլէր հիճրէԹ մէյյալ օլըրգլարընտան, պու պապտէ րուխսաԹ իսԹիտասընտա պուլունմըչլար իսէ տէ, Րուսիա տէվլէԹի՝ ՏէրսաատէԹլէ պիլմուխապէրէ էհալինին Թօբրան հիճրէԹլէրինէ միւսաատէ իԹմէլիյ այրը այրը հիճրէԹլէրինէ րուխսաԹ վէրիյօր իմիչ.

—Գաթլ վէ չէգավէԹ ճինայէԹլէրի իլէ Իզմիտ հապիսխանէսինտէ մէվգուֆ պուլունան 14 գատար էշխաս՝ տուն զէնճիրպէնտ օլարագ ՏէրսաատէԹէ կէԹիրիլիպ հապիսխանէի ումումիյէ վազ օլունմըշլար տըր.

ՏՕԳԹՕՐ ՏԱՏՈՒՐ

Պիլխասսա պօզուգ, գուլագ վէ պուրուն խասթալըգլարընըն Թէտավիսինտէ քէսպը մէլէքէ իԹմիչ օլան Տօգթօր Տատուր՝ Բարիզ, Լօնտրա վէ Վիէննա պէօյիւք խասթախանէլէրինտէ վէ մէշհուր ուսԹալար եանընտա մէզքիւր խասթալըգլարը տիրիգ ու ամիգ Թէտգիգ իԹտիքտէն սօնրա պու քէրրէ չէհրիմիզէ մուվասէլէԹ իտէրէք, Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա Րուսիա սէֆարէԹխանէսի իԹԹիսալինտէ 447 նումէրօլը մահալտէ իգամէԹ իԹմէքտէ վէ հէր սապահ ալաֆրա սաաԹ 9տան էյլէնէ գատար խասթա գապուլ իտէր. Պէհէր Սթամպօլտա Համիտիյէ սօգագընտա Թիւրպէնին գարչըսընտա 8 նումէրօլը մահալտէ տախի բազարլարտան մաատա հէր կիւն էյլէտէն սօնրա սաաթ 2տէն 5է գատար խասթա գապուլ իտէր վէ «չարշամպա կիւնլէրի ՍԹամպօլտաքի մահալը մախսուսընտա մէճճանէն խասթա մուայէնէ էյլէր.»

ՍԳՕԹ ԵՍԱՂԸ

Միլան 1 օգոստ 1885

Մ. Սգօթ վէ Մ. Պօվ

Իսքօֆօֆիթէլի Մօրիւ պալըգ եաղը՝ հէմէն իսԹիմալտէ բէք զիյատէ մահԹէլըպ մուվաֆֆագ կէլմիչ տիր. զիրա իչպու եաղը իլաճ՝ զայիֆ վէ պօզուգ միզաճլըրտէ բէք գօլայ հազմ օլունապիլմէքտէ տիր:

Պու Թէճրիպատէ Իսքօֆօֆիթ տախի պուլընտուղընտան, սըրաճա, ճանէրղէլէ վէ զայիֆլիյէ միւպԹէլա օլան քիւչիւք չօճուգլար իլէ կէնճլէրին էմրը Թէտավիսինէ տախի բէք զիյատէ ֆայտէպախչ օլմագտա տըր:

Միլան մէճլիսը սըհհիյէսի ազասընտան վէ ղարիպ վէ նաճիզ չօճուգլարըն Թէտավիսինէ մախսուս օլան խաստախանէնին րէիսի

ՏՕԳԹ. ՇԸՎ. ՄԱԼԱՔԻԱ ՏԸ ԳՐԻՍԹՕՖՕՐԻՍ

ԻՏՄԱՆԸ ԱԹՖԱԼ

5 սէնէտէն պէրու Աֆիյօն-Գարահիսարտա մուալլիմլիք իթմէքտէ օլան Գուլթեան Սիմոն էֆէնտինին թէէլիֆքէրտէսի օլան պու քիթապ խալքըն Թիւրքճէ պիլէն Թօշրա մէքթէպլէրինտէ ութ ֆայտըն Ըրմէնիճէ լիսանըն սուհուլէթլէ թայիմէ մախսուս տըր ։

ԻՏՄԱՆԸ ԱԹՖԱԼ՝ 3 գըռուշտան միւրէքքէպ տիր ։

Սաթըլըր Պապըլը-գաբուսընտա Թորոսեան Ճարհ էֆէնտինին քիթապճը տիւքքեանընտա ։

Ֆիյ 3 ղրուշ ։

13—1

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 5 յունիս

Ինկլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	098-15/16
Օսմ. էսհամը աչըլըշը	14-1/8
» » գափանըշը	14-3/16
» » Սէրի Ա	24-
» » » Պ	14-3/8
» » » Ս	13-7/8
Օթօման 1871	83-3/4
Օսմանլը Պանգասը	10-5/8
Ռուսիա իսթիգրազը	91-1/4
Մըսըր ռուզ. մութթահըտէ	80-1/8
» իմթիյազլը	101-
Տափրա Սանիյէ Մըսըր	77-1/8
Բօլիտ իսթիգրազը	099-3/4
Մահմուլաթ. էսհամը 1877	-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-46-20

Բարիզ 5 յունիս

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	83-22 1/2
» » 4 1/2 %	106-
Եէնի Օսմ. էսհամը աչըլըշը	14-30
» » գափանըշը	14-37 1/2
Միւթէֆէրրիգա	
Սէրի Պ.	-
» Ս.	14-30
Ռումէլի շիմէնտէֆէրի	40-75
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	-
» Պանգասը	521-25
Գրէտի Լիոնէ	592-50
Գրէտի Ֆօնսիէ	1467-50
Լիոն ագսիօնը	1252-50
Սիւվէյիշ ագսիօնը	2175-
Ռուսիա 5 % 1877	101-3/4
Իթալիա էսհամը	98-70
Մըսըր ֆօնտ. մութթահըտէ	406-25
Եունան 5 % 1879	367-50
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-28

Վիէննա 5 յունիս

Լօնտրա ուզէրինէ գամպիօ	126-35
Ռումէլի շիմէնտէֆէրի	20-20

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

էսհ. ում. տիւն ագչ. գար.	15-23
» » » էն եիւքսէք	15-24 1/2
» » » էն աշաղը	15-22 1/2
Պու սապահ աչըլըշը	15-26
Իսթիգրազը տախիլի տիւն գար.	37-34
» » » էն եիւքսէք	37-36
» » » էն աշաղը	37-32
» » » աչըլըշը	38-03
Մըսըր մութթահըտէ գար.	-
Պու սապահ աչըլըշը	-
Սէրի Ա.	24-20
» Պ.	14-20
» Գ.	15-26
Ռումէլի շիմէնտէֆէրի	40-62 1/2
Ազչէ փարայի	7-
Ռէպօր Ղըշ.	-
Հէվալէսիզ »	22 20

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ գ.գ.	7-18
Սթամպօլ պանգասը	6-30
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-25
Թրամվայ	4-60

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղըշ.տան	Ղըշ. Բը.
Պէշլիգ մէճիտիյէ փարչը	108-23
Մէթալիք »	102-20
Պէշլիք »	103-20
Ալթըլըգ »	103-20
Ինկիլիզ լիրասը	110-28
Ֆրանսըզ ալթունը	87-35
Բօլ	80-10
Գրէմիզ ալթունը	51-20
Գարայօն գայմէսի	10-48

ԹԱՄՖԻՅԷ ՔԷԱՂԸՏԸ

10) Լիք քեաղըտ	-
20) » »	11-
100) » »	-
500) » »	-
5000) » »	11-
10000) »	-

ԻԼԱՆԱԹ

Սէլանիք սանճաղընըն գօզա վէ նահիյէ էօյլէնէն 800000 ղրուշտա մահսուլիւնէ զարարտայէսի չէքիլիպ մայիսըն 28ինճի կիւնիւ իհալէի գաթիյեսի իճրա օլունաճաղընտան, էօյլէ մէզքիւրէ 100տէ 1տէն նօգսան օլմամագ ուզրէ զամմ իլէ թալիպ օլանլարըն Խաղինէի ճէլիլէի Մալիյէտէ Աշար վէ Ռուսումըմ իտարէի ումումիյէսինէ վէ եախօտ մահալլինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի ։

24 մայիս 304

3—1

Միւթէվէֆֆա հաճի Սալիհ աղա վէրէսէսինին Իսմայիլ հագգը էֆէնտի վէ Հէմշիրէսի Շէրիֆէ Թէվֆիգէ հանըմ ղիմմէթլէրինտէ Ռումէլի Սաւարէթմէ պիլէսինտէն վէրիլէն ֆի 5 զիլգատէ սէնէ 304 թարիխլի պիր գըթա իլամը շէրի մուճիպինճէ աւլաճագլարը օլան մէպալիղը մալիւմէնին թէէմինը իսթիյֆասը ղըմընտա մէտաւնը մուամէլէ յհիւմանըն միւթէվէֆֆիյէ վալիտէլէրի Շէրիֆէ Ֆաթմա հանըմըան ինթիգալէն միւթէսառրըֆ օլտուգլարը Թօփխանէտէ Գարապաշ Մուսթաֆա աղա մահալլէսինտէ Պօղազ Քէսէն ճատտէսինտէ վագը հուտուտը էրպապը սաղ Թաբաքխան պագչալ Բանտէլէնին միւլքէլէրի իլէ պէրապէր միւթէսարրըֆ օլտուգլարը 7 նումէրօ իլէ մուրագգամ թիւթիւնճի տիւքքեանը վէ արգասը աշճը Վասիլին միւլքէսարրըֆ օլտուգը աշճը տիւքքեանը վէ սոլ թարաֆը հաճի Ահմէտ աղանըն միւլքէրէքլէրի իլէ պէրապէր միւթէսարրըֆ օլտուգը քէզա թիւթիւնճի տիւքքեանը վէ էօնիւ Պօղազ Քէսէն ճատտէսիյլէ մահտուտ թամամընէն 13 զըրաը աթիք արսատա քեարկիր օլարագ մէյանի 5 նումէրօ իլէ մուրագգամ պիլա հավա պիր պապ պէրպէր տիւքքեանը կէտիկինտէքի մէրհումըն պուլունան սիւլսան հիսսէի շայիալարը պունտան էվվէլ միւզայէտէյէ գօնուլարագ լիրա 100 ղրուշ հիսապը իլէ 6000 ղրուշտա թալիպի ուզէրինտէ թէգարրուր իթմիշ օլտուղընտան, 100տէ 5 զամմը իլէ պունտան տահա զիյատէյէ թալիպ օլանլարըն իշ պու թարիխը իլանտէն իթիպարէն 31 կիւն զարֆընտա Տէրսաատէթ Իլամաթը Շէրիյէ Իճրա տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի տաիրէի մէզքիւրէտէն իլան օլունուր ։

23 մայիս 304

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ ՔՕՄՓԱՆԻԱՍԸ

բօսթա վաբօրլարը

ՍԹԱՄՊՕԼ ՄԱՐՍԻԼԻԱ

Հէր ճումաա էրթէսի Մարսիլեատան հարէքէթ վէ ճումաա էրթէսի կիւնլէրի Սթամպօլա մուվասալէթ իտէր ։ Հէր բէնճշէնպիհ կիւնլէրի Սթամպօլտան ալաֆրանկա սաաթ տէօրթտէ հարէքէթ վէ ճումաա կիւնլէրի Մարսիլեայա մուվասալէթ իտէր ։ Պիր հաֆթա Զմիւռնէ գալէ, Իզմիր վէ Շիրա վէ օ պիր հաֆթա Զմիւռնէ գալէ, Շիրա թաբիյլէրի իլէ հարէքէթ իտէր ։

Սուրիա վէ Իսքէնտէրիյէյէ կիտէն վափօր իլէ Իզմիրտէ պուլուշըր ։

Մէսաժըրի Մարիթիմ վափօրլարըյլա Ֆրանսա շիմէնտէֆէրլէրինին վագթը հարէքէթլէրի էսզարիկէտէ թէսաուիֆ իտէրլէր ։

Իսթէք օլունտուգտա Մարսիլեատա վէ Լիոնտա թէվագգուֆ իտէպիլմէք ուզրէ Սթամպօլտան տօղրու Բարիզէ գատար թէնզիլը ֆիյաթլա պիլէթլէր՝ 1ինճի մէվգը իչիւն 380, վէ 2նճի մէվգը իչիւն 274 ֆրանգ տըր ։

ԹՐԱՊԻԶՕՆ-ՊԱԹՈՒՄ

Մարսիլեատան կէլէն բօսթալար իլէ տօղրու սէֆէր ։

Հէր 15 կիւնտէ պիր քէրրէ ճումաա էրթէսի կիւնիւ ալաֆրանկա ագշամ սաաթ 4տէ Սթամպօլտան հարէքէթ իտէր, վէ կէրէք գիտմէտէ վէ կէրէք ավտէթտէ Ինէպօլի Սամսուն, Քիրասօն, Թրապիզօն վէ Պաթում իսքէլէլէրինէ, վէ ղայրը մէճպուրի սուրէթտէ Ինէպօլի, Ֆաթսա, Օրտու, Սինօպ վէ Ինէպօլու իսքէլէլէրինէ ուղրար ։ Սթամպօլա չարշէնպիհ սապահըրը մուվասալէթ իտէր ։

ՕՏԷՍԱ

Մարսիլեատան վիւրուտ իտէն բօսթալար իլէ հէր 15 կիւնտէ պիր իճրա օլընըր ։

Սալը կիւնլէրի Օտէսայա միւթէվէճճիհէն Սթամպօլտան չաֆագ աթարգէն հարէքէթ իտէր ։ Օտէսատան բազար ագշամը հարէքէթ վէ բազար էրթէսի ագշամը Սթամպօլա մուվասալէթ էյլէր ։

ՍԷԼԱՆԻՔ

Հէր 15 կիւնտէ պիր ճումաա կիւնլէրի ագշամըն ալաֆր. սաաթ 4ինտէ Զմանագալէ, Տէտէ Աղաճ, Լակօս, Գավալա վէ Սէլանիքէ միւթէվէճճիհէն Սթամպօլտան հարէքէթ իտէր ։ Սթամպօլա բազար կիւնիւ մուվասալէթ էյլէր ։

ԹՈՒՆԱ

15 կիւնտէ պիր բազար կիւնիւ ալաֆր. սապահ սաաթ 8տէ Սթամպօլտան հարէքէթ իտէրէք, սուրէթը մունթազամէտէ Քիւսթէնճէ, Սուլինա, Գալաս վէ Իպրաիլէ, վէ ղայրը մէճպուրի օլարագ Պուրկազ վէ Վարնայա ուղրար ։ Սթամպօլա սալը կիւնիւ մուվասալէթ էյլէր ։

* *

Պահըր Սէֆիտտէքի տիկէր սէֆէրլէր վէ Պրազիլիա, Բլաթա վէ Խինտ Զին սէֆէրլէրի հագգընտա վէ սաիր հէր նէվի մալումաթ իսթիհսալի իչիւն Գալաթատա Քիրէճ գաբուսընտա պէօյլիւք աճէնթայա միւրաճաաթ օլընա ։

ՍԱԹԸՆ ԱԼՄԱՅԸՆԸԶ

ՊԻՐ ՏԻՔԻՇ ՄԱՔԻՆԱՍԸ

Եվվէլինտէն կէօրմէտիքճէ

ՍԻՆԿԷՐ

նամ Ամէրիգա տիքիշ մաքինասը մաղազալարընը ։ Մէգքիւր ՍԻՆԿԷՐ մաքինասը՝ Գալաթատա Եիւքսէք Գալտըրըմտա Գարաքէօյ չէշմէսինին գարշըսընտա ։

120 նումէրօտա

Պէյօղլընտա Գալաթա Սէրայը մէքթէպի գարշըսընտա, վէ Սթամպօլտա Մահմուտ Բաշատա 90 նումէրօտա սաթըլմագտա տըր ։

Պաշգա հէր եէրտէ ՍԻՆԿԷՐ տիքիշ մաքինասընըն եալընըզ գալպլարընը պուլաճագսընըզ ։

ԹԷՔՏԻՔՃԷ ԳՕԼԱՅԼԸԳ

(Հ-ՔՐ-ԼԸԹ)

ՏՕԳԹՕՐ ԱԼՔԻԷՆԻՆ

ԱՆԹԻՄԻԿՐԷՆԻ

(Պաշըն պիր թարաֆը.)
(բաֆըրըն աղրըսը.)
(սըննա գարշը իլաճ ։)

Իշպու եարըմ պաշ աղրըսը հէր նէ սէպէպէ կէլիրսէ կէլսին, մէգքիւր իլաճլա անիտէ տէֆ օլուր ։

Բարիզտէ Թէպու սօգագընտա 47 նումէրօյը մահալլէ տիր ։

ՇԱԳԻԳԱ [Միկրէն] եանի եարըմ պաշ աղրըսը նիհայէթ քէնտի իլաճընը պուլմըշ տըր ։

Մօնբէլիէլի Տօգթ. Ալքիէ պու գիւզէլ մէթ իլաճը իխթիրա իթմիշ վէ պինլէրճէ խասթալարա քէմալը մուվաֆֆագիյէթլէ թաճրիպէ էյլէմիշ տիր ։

Իշպու նէվիճէտէ ույուշտուրըճը մուայէնէ պաշ վէ սըրթը ավրըլարընը տէֆ իթմէքտէ իթմէքտէ իթմէքտէ իթմիշտէն պիր թէպիթ տիր ։

Ումում տէբօղիթօսը Սթամպօլտա Ֆընտըգլեան խանընտա Մ. Պէլլիօ, Պէյօղլունտա Մ. Մ. Ն. վէ Ժ. Գոնտիւբ պիրատէրլէր, Ֆօթիատի Սէլւօ, Պ. Ալտամուրատէ, Գալաթատա Ս. Գամթօրիատէ, Սթամպօլտա Տ. վէ Մ. Մէքիքի, Քիւչիւքեան պիրատէրլէր, Վ. Գասպարեան, Ժ. Ալէքեան, Գատըքէօյտէ Արման Էրկան էճզախանէլէրի տիր ։

ՏՕԳԹՕՐ ԻՏՄԱՆԸՆ

ԲԻՒՐՔԱԹԻՖԻ

Նամըյլա ինգըպազ վէ պասուրը տէֆ իտէն եէնի պիր իլաճ ։

Պու իլաճ կէօզի մուհասսէնաթը Ալէմանիա իմփէրաթօրընըն Թապիպի մուալլիմ Տօգթ. Ֆօն Լանկէր իլէ տիկէր պինլէրճէ մէշահիրը աթըպպա թարաֆընտան մուսատտագ բէք աղ մուայէնէ վար տըր ։

Իշպու բիւրքաթիֆ [մաքրօզական] ինգըպազ, իսհալ, պասուր, միյտէ խասթալըգլարը, եէմէկի հազմ իտէմէմէզլիք, էնմէ, գազ, եիւրէք աղրըսը, սանճը, տօգ նէֆէս վէ գայրիհիւմ խասթալըգլարընա գարշը եէկեանէ իլաճ օլուպ, էօլէօնյա տա էն ալէա պիր տօսթ մագամընտա տըր ։

Պունտան պիր եիւքսիւք մըգտարը չիրինկօյա գօ՛ ուլըպ իճթիզամ օլունտըգտա, տէբրագապ վէ էքի տադգագատա պիր ամէլ կէթիրմէկէ քեաֆի տիր ։

Միւսհիլ [բիւրքաթիֆ] իլաճլարըն վէ Թուլումպալը չիրինկօնըն սուէի իսթիմալինտէն հասըլ օլան նէթիճէյէ վախիմէտէն սագընմալը տըր ։

Պու իլաճ էճզաճըլարտա սաթըլըր ։

1 շիշէսի 1 մէճիտիյէ, եարըմ շիշէսի մէճիտիյէ, վէ չիրինկասը տախի եարըմ մէճիտիյէ տիր ։

Հէր պիր շիշէտէ 30 չիրինկալըգ գատար իլաճ վար տըր ։

Թէգմիլ թիւրքիա վէ Պուլկարիսթան իչին տէբօղիթօ մէմուրը, Էսիրինէտէ Չընտան ալթը սօգագընտա 53 նումէրօյը մահալլէ ԺՕՍ. ՇՄԻՏԷԿ ։

Տէրսաատէթտէ Գալաթատա Գարաքէօյտէ Մ. Ս. Գամթօրիատիսին 3 նումէրօլու էճզախանէսինտէ ֆիրուխթ օլընըր ։

ԲՕԼ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

ՏԻՒՔՍԷՔ ԳԱԼՏԸՐԸՄՏԱ 80 ՆՈՒՄԷՐՕՏԱ

ՔԻՕՇԷ ՎԷ ՃԷՐՐԱՀԼԸԳԱ ՄԻՒԹԷԱԼԼԻՔ

ԱԼԷԱԹ ԹԻՃԱՐԸ

Մէգքիւր մաղազատա կէօզէ վէ ճէրրահլըգա միւթէալլիգ էնվայի ալաթ ու էտէվաթ մէվճուտ տըր ։

Եգճիւմէ, եումուշագ վէ սէրթ լասթիգտէն (գաուչուգտան) մամուլ մէկեանիզմ միւխթէլիֆէ, գասըգ պաղլարը, էնվայի չիրինկալար, էլէքթրիգ մաքինալարը, միզան իւլ հավա (պարօմէթր), միզան իւլ հարարէ (թէրմօմէթր) վէ էյի ճինս կէօզլիւքլէր պուլընմագտա տըր ։

Մ. Բօլ Ֆօյաճեան՝ հէր նէվի սըբարըշաթ վէ թամիրաթը էհվէն ֆիյաթ իլէ իճրա վէ տէրհօհտէ իտէր ։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Նօ. 3 Պաղչէ Գաբու Նօ. 3

Մէգքիւր մաղազատա տէվլէթը Ալիյէնին էնվայի իգրամիյէլի թահվիլաթը վէ էվրագը Սագօնիա, Պրուսիա վէ Համպուրկ միւքաֆաթլը էվրագլարը ուսուլլէրի իւզրէ սաթըլըր, Թէքմիլ անա պիլէթլէր. Պուգրէշ, չէհրի վէ Իթալիանըն Գըրմըզը Խաչ վէ Մաճարիսթանըն 5 ֆիօրինլիք թահվիլաթը էհվէն ֆիյաթլա ֆիրուխթ օլունտուգը կիպի, կէրէք մէգքիւր թահվիլ վէ կէրէք սաիր էճնէպի թահվիլաթընըն պիտայէթինտէն պու թարիխէ տէկին քէշիտէ օլունան գուրա նումէրօլարը մէվճուտ պուլունտուղընտան, թարաֆըմըզտան միւրաճաաթ օլունտուգտա քէմալը տըգգաթլա նումէրօլարը մուայէնէ օլընըր ։

Տէրսաատէթտէ վէ մէմալիքը Մահրուսէտէն Յարութիւն Պէշլէրեան նամընա կէօնտէրիլէճէք կէրէք բօսթա բուլլարը պէտէլլէրի իլէ հէր նէվի սըբարըշլար վէ կէրէք նումէրօ կիւնլէրինտէ պիլա գուսուր իճրա օլընըր ։

Գուրա կէշիտէ

ՀԱՄՊՈՒՐԿ 1 ինճի Գուրա Բուլմ. Յունիս 2 ալ.ֆր. յունիս 14 ։
ՍԱՔՍՕՆԻԱ 1 » » » Յունիս 27-28 » յուլիս 9-10 ։
ՊՐՈՒՆՍՎԻՔ 1 » » » Յուլիս 7-8 » » 19-20 ։

Իշպու պիլէթլէր պալատէ զիքր օլունան թարիխլէրտէն տէօրթ կիւն էվվէլ պիլա գուսուր կէօնտէրիլմիշ տըր ։

Էնվայի Գըրմըզը Խաչ թահվիլաթըլարը էհվէն ֆիյաթլա սաթըլըր վէ ալընըր ։

ՍԳՕԹ ԵԱՂԸ

(EMULSION SCOTT)

Նիւ-Եօրգտա ՍԳՕԹ վէ ՊՕՎՆ նամ զաթլարըն սօտա վէ քիրէճ իբօֆօսֆիթլէրիյլէ թէրթիպ էյլէտիքլէրի

ՊԱԼԸԳ ԵԱՂԸ

Ալըգա սիւտ կիպի լէզզէթլի կէլիպ, չիլ պալըգ եաղը խասսէլէրինին քեաֆֆէսի պու պալըգ եաղընտա մէվճուտ տըր ։

Վէրէմ շիֆա պուլուր
Գանսըզլըգ շիֆա պուլուր
Սըրաճա շիֆա պուլուր
Եօքսիւրիւք վէ սօուգ ալմա շիֆա պուլուր
Զայըֆլըգ շիֆա պուլուր
Չօճուգլարըն քէմիք խասթալըգը շիֆա պուլուր ։

Աթըպպա թարաֆընտան թաստիգ օլունտուգը կիպի, գօգուսը վէ լէզզէթի բէք էյի տիր վէ միտէտէ տախի գօլայ հազմ օլուր ։

Պէլլի պաշլը էճզախանէ վէ սըբէշար տիւքքեանլարընտա սաթըլըր ։

Տէրսաատէթ աճէնթէլէրի Համմէր վէ Հիրղէլ ։

GRANDS MAGASINS DE LOUVRE

ԼՈՒՎՐԸՆ

ՔԻԶԻՔՊԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

ԷՃԶԱԽԱՆԷ

26 .— ՍԹԱՄՊՕԼՏԱ ԵԷՆԻ ՃԱՄԻՏԷ .—26

ՍԻՐՔԷՃԻ ՏԻՒՔՔԵԱՆԼԱՐԸ

ՍԹԱՄՊՕԼՏԱ	ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ
77 .— ՔԷՕՓՐԻԻ ՊԱՇԸՆՏԱ .—77	168 .— ՏՕՂՐՈՒ ԵՕԼՏԱ .— 168

Մէգքիւր էճզախանէ վէ սըբէշար տիւքքեանլարընտա միւթէխասսըս վէ էնվայի թէբբի թէրքիպլէր, իլաճլար, եաղլար, էճզաի թըպպիյէ վէ Ավրուպանըն էն մէշհուր ֆապրիգալարընտան կէթիրիլմիշ էնվայի գօգուլար, սապունլար, ... ֆիյաթլա սաթըլըր ։

Քէզալիք մէգքիւր տիւքքեանլարտա ... ֆիրուխթ օլունըր ։

Ջէվ.—Պիլճիւմլէ էճզա վէ էմթաամըզըն էն ալէա ճինստէն օլտուղընը վէ բէք էհվէն ֆիյաթլա սաթըլտըղընը Տօգթօր էֆէնտիլէրէ վէ բազըրթլըլարա իլան իտէրիզ ։

ԷՇԵԱ ՎԷ ՄՕՊԻԼԱ

JEAN PSALTY

Պէյօղլունտա Գալաթաիսարայ սօգագընտա Ճնճը տակը պէլէտիյէ գարշըսընտա

ՄԷՐԹԷՊԷՍԻ ՃԷՏԻՏ ՕԼԱՆ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

ՄԻՒՍԹԷՀՍԷՆ ՖԻՅԱԹԼԱՐԼԱ ՍԱԹԸԼԸՐ ։

Գումլ Գաբուսը ճատտէսինտէ

ՊԷՕՅԻՒՔ ՄՕՊԻԼԱ ՖԱՊՐԻԳԱՍԸ ։

Այնը սօգագտա Գալաթաիսարայ գարշըսընտա 657—659—661 վէ 663 նումէրօլը

ՄՕՊԻԼԱ ՏԷՓՕՃԻԹՕԼԱՐԸ ։

Պէյօղլունտա Աղա ճամիսի գարշըսընտա

Նօ. 127 ՇԻՒՊԷԼԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ ։

Հէր նէվի վէ ուսուլտէ սիւսլիւ վէ սատէ մօպիլյալար, միւխթէլիֆ ֆիյաթլարտա չէշիտ չէշիտ տէօշէմէլիք գումաշլար, տէմիր վէ թունճ գարեօլալար, թարէճօրէա, սանտալեալար, եաղլըգլը թէգրիմլեր, թունճ, պաղլար, ֆիլ տիշի, սէտէֆ վէ սաիրէ իլէ միւզէյյէն վէ բէնէկեարէնկ իշլէնմիշ գըյմէթ սիւսլիւ մօպիլյալար պուլընըր ։

ՄԷՖՐՈՒՇԱԹԸ ՄԻՒՔԷՄՄԷԼԷ

(Թէգմիլ պիր խանէնին տէօշէնմէսինէ իգթիզա իտէն էշեա ։)

ՖԱՊՐԻԳԱ յա եէնի մաքինալար, գուրու աղաճլար վէ պիր խայլի թէճրիւպէլի ամէլէլէր կէթիրիլմիշ օլտուղընտան, էհալիյէ հէր վէճհլէ մէմնուն իտէճէք պիր հալտէ պուլընըյօր ։

Մալլար զայէթ տայանըգլը վէ զարիֆ վէ էհվէն օլուպ, սըբարըշաթ տախի սէրիան իճրա օլունըր ։

[Իտարէխանէսի Պէյօղլունտա Գալաթաիսարայ սօգագընտա Ճնճը տակ գարշըսընտա տըր ։]

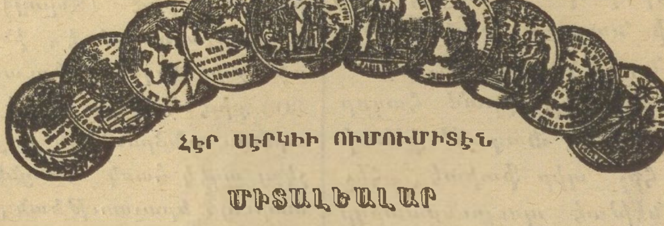

ՄԻՏԱԼՆԱԼԱՐ

ԳՈՆԹ ՐԻՇԼԻԷՕ

Բարիզտէ Բամպիւթօ սօգագընտա պիրինճի սընըֆ էճզաճըլարընտան ՊՈՒՐԺՕՆըն սաթտա հալլ իտիլմէք ուզրէ Թէրթիպ էյլէտիկի չէհվիթամիզ հապլար ։

ԿՈՆԹ ՐԻՇԼԻԷՕ Թապիր օլունան պու միւքէմմէլ եէնի հապլար՝ չիմտիյէ գատար Թէճրիպէտէն սօնրա սալիմ օլմայան պիլճիւմլէ կիւզէլ իլաճլարա թէֆէվվուգ իթմիշ, վէ պու խասսէլէրի մէզքիւրէտէ եապըլըր ։ Պու խասսէլէրին պիրի՝ մուհաֆազա սուրէթթէ ՆԱՐԱՐԼԸԳ, վէ տիկէրի՝ ՋԱՐԱՐՍԸԶԼԸԳ տըր ։ Իշպու իլաճ՝ պիր իթթիհատա Բօմպա բօլ էտաս վէ եախօտ Բարիզ ուզէրինէ պիր բօլ էտաս մուգապիլ վէ նաւլէ մէսարիֆի օլմագըզըն իբսալ օլունըր ։

Գութուսը 10 ֆրանգ — Եարըմ գութուսը 5 ֆրանգ ։

Օվալամայա մախսուս օլուպ ՖՐԻԳՍԻՕՆ ՐԻՇԼԻԷՕ թապիր օլունան մուալիճէնին շիշէսի 5 ֆրանգ ։

ԺԱՆ ՊՈՒՐԺՕՆԸՆ Գըրանդրիս, Գագաօ վէ Մալագա ՇԱՐԱՊԸ — Գըրանդրիս իլէ թէրթիպ օլունան էն ալէա գուվվէթ վէրիճի մուալիճէ տիր ։

ՊՈՒՐԺՕՆԸՆ ԴԱԹՐԱՆ ՐՈՒՀԸՅԼԱ Թէրքիպ օլունմըշ եումուշագ ՀԱՊԼԱՐԸ վէրէմ, սըքընթը, էօքսիւրիւք, նէֆէս տարլըղը վէ սաիրէ գըրթլագ խասթալըգլարընա չիֆալը տըր ։

Իշպու իլաճ՝ Բարիզին պիլճիւմլէ խասթախանէլէրինտէ իսթիմալ վէ թէճրիպէ օլունմըշ տըր ։ Գութուսը 4 ֆրանգ ։

Պալատէքի իլաճլարըն քեաֆֆէսի ուզէրինտէ Բարիզ խասթախանէլէրինին սաալիգ էճզաճըսը Պուրժօ իմզասը պուլունմալը տըր ։

Տէբօղիթօլարը.— Տէլլա Սուտա, Ֆօթիատի Սէլւօ, Պ. Ալտամուրատէա [Լօնտրա էճզախանէսի] վէ Քիւչիւքեան պիրատէրլէր էճզախանէսի [Պէյօղլու], Թիթթօն վէ Ս. Գամթօրիատէա, էճզախանէլէրի [Գալաթա], Տ. վէ Մ. Մէքիքի էճզախանէսի [Սթամպօլ]. Աթինատա Պուսաքի. Իզմիրտէ Իգար պիրատէրլէր, Իսքէնտէրիյէտէ Կալէթթի, Գահիրէտէ Գօզզատէլլի, Սէլանիքտէ Հ. Խիւ. էճզախանէլէրի ։

1782 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ԼՕՆՏՐԱ ՇԷՀՐԻՆՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼՈՒՆԱՆ

ՖԷՕՆԻՔՍ ՖԱՅՐ ՕՖԻՍ

ՆԱՄ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ԻՆԿԻԼԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

Իսթիհյաթ ագճէսի	Ինկ. լիրասը	1,000,000
Հասըլաթը սէնէվիյէ	,, ,,	1,000,000
1885 գէկտ. 31 է գատար թազմին օլունան զարար վէ զիյանլար	,, ,,	15,000,000

Աճէնթէլէր

Հ. ՍՈՒԽԱՆ վէ ԳՈՒՄԲ.

Իտարէխանէսի Գալաթատա Սանտալճը խանընտա Նօ. 12